

Előfizetési árak:

Egész évre . 20 kor. — fill.
Félévre . . 10 > — >
Negyedévre . 5 > — >
Egy óra . . 1 > 70 >
Egyes szám ára 8 fillér

Kiadóhivatal:

Mária-utca 1. sz.
hol az előfizetések és a hirdetések elfogadtatnak.

Szerkesztői iroda:

Mária-utca 1. sz.
első emelet,
hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kéziratot

vissza nem adunk

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Magyarok Horvátországban.

Pécs, 1900. december 1-én.

Figyelemre méltó cikket olvasunk a Magyar Szó mai számában a vidékünkől Szlavóniába irányuló kivándorlásról s a magyarságot nemzetiségi tekintetben ott fenyegető veszedelemtől. Tagadhatatlan, hogy ez a kivándorlás Baranyából, Somogyból, Zalából még egyre tart, de téved a Magyar szó cikkezője, mikor ennek okát abban keresi, hogy itt az óriás terjedelmű kötött birtok mellett aránytalanul csekély terület marad a kisgazdaságokra s így a nép szaporodásával aránylag nem szaporíthatja földbirtokát a kisbirtokos, hanem kénytelen kivándorolni oda, ahol bőségesen akad olcsó áron szereshető föld.

Sajnos, nem ez a kivándorlás oka, hanem az, hogy az itteni lakosság a rossz megélhetési viszonyok közt még ősei földjét sem képes megtartani, nem hogy újabb földbirtok szerzésére gondolhatna. Hiszen csak körül kell tekintenünk Baranyavármegye egyes járásában és tapasztalni fogjuk, hogy egész községek elnéptelenednek, a birtokok parlagon, a házak üresen maradnak, mert tulajdonosaik egyszerűen cserben hagyják. Egyik nagy oka ennek a szőlők elpusztulása, a melyekből vidékünk kisgazdái azelőtt fedezték közterheiket s még e mellett is jócskán maradt mit félrerakni; a szántóföldek jövedelme tisztán a család főtartására maradt. Most azonban nemcsak az élelmet és ruházatot, de az összes állami, községi, egyházi, iskolai adózásokat és legtöbb esetben az adósságok kamatait is a csekélyke gabona-termésből kell kiszorítani, ami bizony keserves föladat.

A hol meg ez a veszedelem nem érezteti pusztító hatását, ott a föld aránytalanul drága, úgy hogy a hozadéka nem felel meg annak a tőkeértéknek, a melyet a birtok képvisel. Fölcsereéli tehát a tulajdonos olyan birtokkal, amely kisebb tőkeérték mellett nagyobb hozadékkal kecsegteti s ezt megtalálja az olcsóbb szlavóniai földben, ami — a Magyar Szó helyes megjegyzése szerint — magában véve még nem volna baj, ha átszakadt véreink Szlavóniában meg tudnának magyarnak maradni, mert így még a ma Szlavóniának

nevezett régi magyar vármegyék is viszsza magyarosíthatók lennének.

De hát abban rejlik a nagy veszedelem, hogy az oda áttelepült magyar lakosság már a második generációban elhorvátosodik, mert bármilyen tömegesen települjön is meg egyes községekben, a horvát közigazgatás, templom és iskola teljesen kiforgatja nemzetiségéből, amit azonban megakadályozni nem olyan könnyű feladat, mint ezt a Magyar Szó cikkezője feltünteti.

Felszólítja a pécsi püspököt, gondoskodjék arról, hogy egyházmegyéje szlavóniai községeiben a magyar hívők lelki szükségleteit magyar papok lássák el s ott is, hol a magyarok szórványosan laknak, az illető vidék alkalmasabb központján missziók állitassanak, hol a közeli környék gyermekeit magyar nyelvű oktatásban részesítsék. Hát arról biztosíthatjuk a cikkezőt, hogy a pécsi püspök hazafias buzgalmán nem mulik a kérdésnek kívánatos megoldása. Hisz tudjuk, hogy legtöbb is milyen küzdelmet folytatott az egyik megürült plébánia kegyurával, hogy oda hazafias érzelmű, a magyar nyelvben is jártas pap neveztesse ki. A Magyar Szó figyelmeztetése nélkül is egyik főtörkvését képezi a pécsi püspöknek, hogy egyházmegyéjének szlavóniai plébániáiban is hazafias érzelmű és magyarul tudó papok kezében legyen a hívek lelki gondozása s így az ott lakó magyarok ne legyenek kitéve az egyház részéről annak a horvátosító erőszaknak, a melyet a diakovári, vagy zágrábi egyházmegyékben tapasztaltunk, a hol magyar hívők gyónását sem fogadják el másképen, mint horvát nyelven.

Az azonban a baj, hogy a pécsi egyházmegye hatósága csak két szlavóniai esperességre terjed ki s a magyarok kivándorlása sem irányul — legalább nagyobb tömegekben — erre a vidékre. Ha tehát a szlavóniai magyarságot fenyegető veszedelem ellen sikerrel akarunk szembe szállani, akkor nem a pécsi püspököt kell buzdítanunk olyan akcióra, amelyben az ugysis lelke egész meggyőződéssel munkálkodik, hanem a magyar társadalomhoz és főleg a magyar kormányhoz kell fordulnunk segítségért.

Nem vagyunk barátai annak az irány-

zatnak, a mely mindent az államtól és a kormánytól vár, de a főforgó kérdésben okvetlenül rá vagyunk utalva a kormány jóakaratu támogatására, mert a magyar társadalomnak a horvátországi magyarság érdekében kifejtett minden buzgólkodását paralizálja a horvát közhatóságok magyargyűlölete. Az egyház és iskola tisztán horvát kézben van, az autonom ügyét képezi Horvátországnak s így folytonos hatósági üldözésnek vannak kitéve azok az intézmények, a melyek társadalmi uton célozzák az ottani magyarság nemzetiségének megőrzését és megszilárdítását.

Igy jártak a reformátusok törekvései, a kik magyar lelkészeket küldtek horvátországi hitsorsosaik lelki gondozására. A horvát hatóságok egyszerűen lehetlenné tették sikanériáikkal a működésüket. Ilyen sorsban részesült az az egypár magyar iskola, a mely ott társadalmi uton, magánadakozásból létesült. Egyszerűen becsukatták őket azzal a megokolással, hogy az ottani közoktatásügyi kormányzat nem tűr meg mást, mint horvát nyelvű iskolát.

Mielőtt tehát a magyar társadalmat buzdítanók, hogy a horvátországi magyarság megmentésére segítő kezet nyujtson, anyagi áldozatokat hozzon, biztosítani kell a felől, hogy a kitűzött cél érdekében hatályosan is munkálkodhassék. Ezt pedig csak a magyar kormány teheti, ha a horvát autonom igazgatásnál erélyes föllépéssel kieszközli az ott megtelepült magyarok nemzetiségének védelmét. Ha mi itt Magyarországon az oláhoknak, tótoknak, szerbeknek, németeknek megengedjük, hogy a saját nemzetiségüket kultiváló iskolákat szabadon állitsanak és legfőlebb azt kötjük ki, hogy azokban a magyar nyelv is tanitassék, akkor a magyar kormány nagy szegénységi bizonyítványt állit ki magáról, ha nem tudja kieszközölni, hogy a magyar koronához tartozó Horvát-Szlavonországban az ott lakó magyarok akár a saját erejükéből, akár magyarországi véreik segítségével magyar tannyelvű iskolákat állit-hassanak s azokban magyarokká neveltethessék gyermekeiket.

* A választók figyelmébe. A város II-ik, III-ik és IV-ik kerületeiben holnap megejtendő bizottsági tagválasztások alkalmából felhívjuk a választók figyelmét arra a kö-

A BÉKA!

A BÉKA boltos tisztelettel értesíti a t. hölgyközönséget, hogy raktáron vannak szép, újdivatu női ruhaszövetek, flanellek, selymek, zephir és barchetek, továbbá vászon, kanavász és chiffonok.

Ágyterítők, függönyök, szőnyegek, selyem- és caschmir-paplanok és menyaszszonyi kelengye. — Mójában áll tehát mindenkinek az őszi és téli saisonra szükségletét kevés pénzért a BÉKA-nál fedezni. **Irgalmasok-utca 10. Saját házban.**

— Nagy raktár **valódi angol férfi-szövetekben** a legújabb és legjobb minőségben. —

Lapunk mai száma 16 oldalra terjed.

rülményre, hogy a kerületi választói lajstromok olyan felületes rendszertelenséggel vannak egybeállítva, hogy az szinte érthetetlen lenne, ha nem tudnók, hogy ez a munka is a torony alól került ki. A városi tanács által kibocsátott választási hirdetményben közzétett kerületi beosztás ezekben a lajstromokban annyira nincsen respektálva, hogy számos esetben olyan választók közül, a kik már évek óta laknak egy és ugyanazon házban, az egyik a II-ik, a másik a III-ik kerület választói lajstromába van beosztva; az olyan hibák meg szinte hemzsegnének bennük, hogy az egyes házak lakói egészen más kerület lajstromában fordulnak elő, mint a melyikbe a tanácsi hirdetmény az illető utcát sorolja. Figyelmeztetjük tehát a választó polgárokat, hogy, ha a holnapi választásoknál a lakásuk szerint illetékes kerület választási küldöttsége előtt nem szavazhatnak, mert nincsenek felvéve az illető kerület választási lajstromába, hát ne sajnálják a fáradságot és látogassanak el a többi kerület választási színhelyeire is, mert könnyen meglehet, hogy a szab. kir. önkény oda dobálta őket, a hova soha se tartoztak.

Pécsi ipari és gazdasági hitelszövetkezet.

Pécs, 1900. dec. 1.

Ez év tavaszán — mint ismeretes — a fenti cím alatt szerény keretben egy intézmény létesült városunkban, mely célul tűzte ki a szövetkezési eszme alapján felkarolni a kisiparos és munkásosztály érdekeit, tehát a társadalom azon igen nagy rétegét, melyre a jelenlegi súlyos ipari és közgazdasági válság következményei a legjobban nehezdednek. Hasonló célból alakult most meg a »Pécs-Baranyai Filler-Szövetkezet« is, melynek működéséhez mindenki csakis a legszebb sikert s legjobb eredményt kívánja. Ezen intézettel ismét szaporodik azon tényezők száma, melyek vállvetve törekszenek a társadalom legvédtelenebb s legnagyobb gondok közt élő osztályát a takarékos utjára terelni s a szövetkezési eszme alapján érdekeiket előmozdítani.

A törvényhozás régen felismerve ezen kérdés társadalmi nagy jelentőségét, 1899. évben megalkotta a 49-ik törvénycíkket s ennek alapján létesült állami kedvezmények és garanciák alapján a Budapesten székelő

»Országos Központi Hitelszövetkezet«, melynek kötelékébe mint tag, tartozik a »Pécsi ipari és gazdasági Hitelszövetkezet« is.

Ezen intézet a pécsi kir. törvényszék által jóváhagyott alapszabályai szerint 25 évre alakult meg; egy üzletrész értéke 50 koronában állapított meg, mely összeg 5 év alatt heti 20 filleres részletekben fizetendő be. A beiratási díj üzletrészenként 20 fillér s e címen befolyó összeg a tartalékalap növelésére fordíttatik.

A szövetkezet hivatalos helyisége Jókai-tér 6. sz. alatt a Billitz féle házban van s a hivatalos órák vasárnaponként 8—11 ig tartatnak, a mikor is úgy a belépés, mint a heti részletek befizetése eszközöltetik. Tekintettel azonban a tagok állandó szaporodására, már legközelebb hetenkinti többszöri hivatalos órák fognak rendszeresíttetni.

Ezen hitelszövetkezet működési körét a lehető legtágasabb tere terjeszti ki, hogy tagjainak érdekeit minél hathatósabban felkarolhassa. Először is hitelt nyújt nekik váltó, kötvény s törlesztés kölcsön alakjában; minden tagnak ugyanis mindjárt belépése után joga van oly mérvű hitelre, mely az általa jegyzett üzletrészek kétszeres értékének felel meg. A tagok tetszésére van hagyva, hogy a kapott kölcsönt milyen határidőjű részletekben fizetik vissza. Az intézet ezen kívül előleget ad tagjainak úgy a kész árukra, mint termeszterményeikre és hitelt nyit a kint levő számlakövetelésükre. Az intézet ezzel egy új módját a hitelnújtásnak honosította itt meg Pécsen s ennek valódi jelentőségét csak azok tudják kellőképpen méltányolni, akik ismerik, mily nagy nehézségekkel jár az iparosnak egy kész árucikkeit értékesíteni, mint a hitelbe adott készítményei után a pénzt behajtani. Az érdekeltek méltányolják is az intézet közhasznú tevékenységét s mind nagyobb számmal lépnek be a tagok sorába.

Mint említettük, a »Pécsi ipari és gazdasági hitelszövetkezet« az »Országos Központi Hitelszövetkezet« kötelékébe tartozik, annak felügyelete s ellenőrzése alatt áll. Az Országos Központ bocsátja rendelkezésére a szükséges pénzt, mely a tagok hitelkérdéseinek a kielégítésére szükséges. A központi ellenőrző kiküldött évenként többször személyesen megvizsgálja az intézet összes könyveit, iratait s

az egész ügykezelést s meggyőződést szerez a kifogástalan, korrekt ügymenet s vezetés felől.

Az 1898. évi 49. törvénycíkk oly kiváltságokat biztosít az Országos Központ kötelékébe tartozó hitelszövetkezeteknek, melyekkel más szövetkezetek felruházva nincsenek. Így az intézet teljes bélyeg- és illetékmentességet élvez; tagjai az átíratás, betáblázás s összes jogi iratok és okmányok kiállításánál minden bélyegilleték és költség alól fel vannak mentve; ez oly előny, mely a kis emberek kölcsönét jelentékenyen olcsóbbá teszi.

Ezek volnának azon főbb elvek, melyek alapján a »Pécsi ipari és gazdasági Hitelszövetkezet« működik s céljának, hivatásának megfelelőleg törekszik az emberbaráti kötelességeket is minél inkább érvényesíteni. — Szigorú takarékoság, intenzív munkával s szerény keretben működik az intézet, melynek igazgatósága s könyvelője most még ingyen dolgozik; az eddigi eredmény nagyon biztató s biztosítékot nyújt arra nézve, hogy a további fejlődés is állandó s virágzó lesz.

A mint fentebb vázoltuk, igen nagyok azok a különbségek, melyek a »Pécsi ipari és gazdasági hitelszövetkezet«-et a megalakuló »Pécs-Baranyai Filler-Szövetkezet«-től elválasztják, de céljaik közösek s épen azért csak élenken ismételtjük azon őszinte gratulációt, melylyel működése megkezdésekor üdvözöljük.

Hirek.

Pécs, 1900. december 1.

Heti krónika.

Túl vagyunk már *Katalin* napján is. Elmúltak a Katalin-bálak; elmúlt a katalini országos vásár is. Csak az a rossz idő nem múlt el még most sem, a melyik már Katalin napján is csuffá, sároszá ködössé tette városunkat.

Hanem hát menjünk sorjában. Nálunk is van sok Katalin, a kiknek névnapja vala Katalin napján; de bizony Katalin-bál nem vala sok. A budaikülvárosi Katholikus Kör tartott csak Katalin-bálat, Katalin napján, míg a Pécsi Dalárda már Katalin előestélyéü ünnepelte a Katalinokat az ő dalestélyén, a melyen tánc is volt s ezért ezt az estét is a Katalin-bálak közé sorolhatjuk. És méltán, mert nagy

A „Pécsi Figyelő“ tárcája.

Apotheosis.

— Irta és a ma Székesfehérvárott megtartott országos Vörösmarty-ünnepélyen szavalta: **Váradi Antal.** —

Koronáznak Fehérvárott,
Az Arpádok városában.
Koronára költő vár ott,
Hol ünneplő sokaság van.
Zsongva zúgnak a harangok.
Hallgatom e szent zenét, —
S mintha ez ünnepi hangok,
Ez isten-szavu harangok
A Szózatot zengenék . . .

Mert fönn, az egekben, a magyar Olympon,
Nagy ünnepet ülnek az ősi daliák.
Engedd, dali Múza, rendjébe megirnom,
Mint ünnepel ott az olympi világ?
Felujul most az apothéosis csodája,
A melylyel fogadták félszázad előtt
Az ősök a költőt az örök világba,
A »Zalán futását« énekelőt . . .

Nagy lelke, mikor leveté hüvelyét,
Kibontja merész szárnyát legelébb,
S szárnyal fel, az égi magasba,
Mely néki nem ösmeretlen;
Megjárta ihletten
Ezerszer . . . Rátalál

Az örök fény utjára,
S oda száll . . .

Utmutatója: sugáros özön,
Mely várja ragyogva. Feléje köszön . . .
»Jer, Cserhalom éneklője . . . Ez itt
Az a meny, hova őseidet helyezik,
Itt láthatod, ime, királyaid őseit.
S az a fény, a mely itt körülönt,
Az a már nem késő ősi dicsőség . . .

S az ősi honfoglalók ércfölte sorában
Kik állnak e fénynyel elborítottan,
Karját az ő költője felé kitarva
»Árpád, a győző seregek fejedelme az ottan . . .«

S káprázatos egy sor tárul im, elébe.
Győző-karu Árpád-ivadékok képe.
Vas-jobbjukat nyújtják köszöntve, ölelve,
Salamon és Géza, szemük könnyel telve . . .

Ki átkot szórt reád, magyarok hazája,
Ó költő, ismersz-e megtört Salamonra?
Most csak imát mormol, csöndes imát, szája,
S ezer áldást küld a régi, kedves honra . . .
S az ott, az az óriás, mint egy harci zászló? . . .
Szekercesapással rettenetes László . . .

Magyarvár urával Délszigetnek ifja
Két szomszédvár ura, ki egymást nem vívja,
A Rom szellemei koszorúsan kelnek,
Halhatatlanságról himnuszt énekelnek . . .
S ott, az égi bástyán, horpadt vértzetben,
Ott áll, énekedtől fényesebben, szebben,

Ragyogó szemével feléd intve, nézve,
Hős Dobó, Egervár győzelmes vitéze.

Keresztes Kapisztrán és a Hunyadiak,
Csatákról regélő, megbékélt hősiak,
Mátyás, a kit Bécsből, győzelemből várnak
Diadalmas ormán népes Budavárnak.
És a Vértes csöndes kis lakának
Tündérlánya, szép Ilonka áll,
S mosolyogva látja, hogy találnak
Itt egymásra költő és király.
Ez az ő költője . . . Ez az ő királya,
Kit vendégül látott ősz Peterdi háza . . .
S a király jött . . . s állt a puszta házban . . .
Ők nyugodtak örökös hazában! . . .
Am, ha hervadása liliomhullás volt,
Im imádott ifját föllelé
S fényesebben hófehér szobornál
Indul az ő dalnoka elé . . .
S virágot szór a költő elébe
A kedves kis fiu, kinek anygalképe
Végsőt mosolyga bár nagyon korán, —
Nem szomorú, — hiszen, hol most lakik,
Tovább játszhatja kis játékait . . .

S fent és alant s körül a szép egekben
A költőt üdvözlő szellem-seregben
Szabolcs vezér, ki verező vasát
Elvetve, számot csak Hadurnak ad,
Csillár, Zenő, ki kedvesét nem várja,
Meggyógyították az egek világán
Liget szellői légek illattárja . . .
Zsigmond, a Bujdosók, Kont s társai,
S Marót bán . . . Vára ősi hársai

volt a sikere és sok szép leány s fiatal asszony mulatott pompásan rajta. Katalin napja előestélyén különben egyszerre úgy hat óra tájban, a Szechenyi-téren cigányzene hangzott bele az est monoton zajába. És a kik a Szechenyi-tér felé jártak, kíváncsian kérdegették, minek huzza a cigány? Kinek adnak este hat órakor éjjeli zenét, azaz hogy »fens-terpromenádot«?

— Ahá! Én tudom már, hol huzzák? szólt diadalmasan végre egy a kíváncsiak közül.

— Hol? kérdezte khórusban a többi.

— Hát a Kohn Katicánál. Hiszen ma Katalin estéje van.

S valóban Kohn Katica Szechenyi-téri masamód-üzlete előtt huzta valami vállalkozó szellemű cigánybanda a névnap üdvözlést, de csak röviden, nehogy a rendőrség licenz-pénzt kérjen tőlük.

András napja is e héten volt. Bizonyára az Andrások is kaptak üdvözlő zenét s tartottak névnap murikat. Köztük azonban első helyen áll az a névnap üdvözlés, melyben Dollinger Andrást részesítette Polgári Daloskörünk. Mert hát a Hétfejedelem közkedvelt vendéglőse a legnépszerűbb Andrások egyike s különösen népszerű polgári daloskörünk körében, a kiknek egyik legáldozatkészebb mecénása.

András napkor az Andrások — már mint a rendőrök, nem pécsi, hanem budapesti szállóige szerint — nem tartottak ugyan névnapot, de azért nekik is megvolt a maguk névnap meglepetése. Budapesten napirenden voltak a hétköznapi tragédiák; Pécsen pedig az országos vásáron elhajtott egy cigány az orruk elől egy pár lovat. Ezt a kis blamázt azonban helyreütötte az a szép fogás, a mi meg is történt e szerencsétlenek igékező héten. Elfogtak egy betörő diákot s ez a fogás dicséretére vált rendőrségünknek. Hanem nem válik dicséretére a mai kornak. Ime egy ifju, a ki szegény szüleinek filléreiből urrá akart lenni; mint diák is urak között forgolódik, megtanulja az uri módot, a költsékezt és hogy erre tehetsége lehessen, — lop. Bizony-bizony, nem lehet eldönteni, melyik a nagyobb bűnös: ez a tolvaj-e, vagy az a kor, az a társadalom, melynek körében ilyen eset előfordulhat?!

No de morális bölcselkedéssel ezen már

Már nem takarnak két ellenszivet.
Az üdvözültek közt nincs gyűlölet
S Bod és Marót ölelve állnak ott,
Ölelve várják a nagy dalnokot.
S ölelve várja ő is . . . ki ma ott van
A költőt váró üdvezült sorokban,
A szent merengő . . . az az édes, drága,
Kinek lehunyó szép szemvilága
Oda merült el, — messze üdvösségbe!
Ez volt, mit kétes távolban keres
S nem a jövőd sivatag világa,
Min a csalódás könnye rengedez . . .

S e csodás kép, a nagy magyar Olympus
Harsogva tárja fel fényes lakát,
»Jer, ünneplé, örök lakásainkhoz,
Ki ezt a mennyet élve jártad át! . . .
S a szellemhadnak koszorús sora
Körülözönlí Hadur trónusát,
Nincs lelkükön már föld nehéz pora,
Nem nyomják őket véres, zord tusák;
S levette koszorús, szent homlokukról
A koronát, a fényes sisakot,
Főlnéznek oda, a hova daluk szól.

nem lehet segíteni. Inkább nézzünk hát szét a világban: mi is történt ezen a héten?

Az orosz cár még mindig betegeskedett. Most már kiheverte azonban a baját — ha mérge okozta, ha meghülés — és meg is táviratozták Sándornak, a szerbek ifju királyának, hogy jobban van.

A khinai helyzet azonban semmivel sem állt jobban e héten, mint a múltban. Folytak az alkudozások, a pacifikálás s ezenközben a khinaiak egyre tervezgették maguk között a gyűlölt idegenek ellen a további harcot. És ki tudja, mi lesz a következménye a hosszas béketárgyalásoknak? Hiszen a magyar közmondás is azt tartja, hogy hoszu nyögésnek halál a vége!

Roberts lordot a halál már kerülgette is e héten. Odalenn a leigázott Transzváiban összeesküvést szöttek ellene s hogy a levegőbe nem röpitették, azt csak annak köszönheti, mert az összeesküvést még tervük kivitele előtt elfogták. Ezek az összeesküvők azonban nagyon gyanusak. Nem is voltak búrok; hanem franciák, olaszok és görögök. S nagyon meglehet, hogy az összeesküvés csak a derék lord agyában történt meg s arra való volna, hogy az angolokat a franciák, olaszok és görögök ellen tüzelje.

Mert hát Krüger apó nem pihenni jött Európába. Agitál a búrok érdekében; lefesti az angolok igazságtalan és jogtalan harcát s ha mást nem is, de a nemzetek rokonszenvét megszerzi Transzvál részére s az angolt megérdemelt köntösben, mint a kalózkok királyát, mutatja be. És Krüger apó akcióját gyengíteni akarhatja Roberts lord az összeesküvés hírével. De csak akarja; mert meggyöngíteni nem bírja s Krügeret ünneplik mindentelé, a merre jár.

Magyarországba egyelőre nem jön el. Helyette azonban eljött az önkéntes száműzött, Pálmay Ilka, a ki »fájó szivből« sohajtoz az idegen otthon grófi jólétéből a hazai fészkek után. Eljött, de nem az ország szívébe — a hol ugyis annyi már a primadonna, hogy majd megeszik egymást — hanem Szegedre, a Tiszaparti metropolisba s ott ünneplé és ünnepléttet.

Ünneplé e héten egy főispán is. A vezérvármegye, Pestmegye főispánja, Benicky Ferenc, a ki főispánja egyszersmind a híres városnak, Kecskemétnek is. Tíz éves főispán-sága jubileumát ünneplé; de jubileumi örö-

Hol a magyarok Istene ragyog,
S egy áhitattal teljes szent imába
Mind egybeforrnak . . . Mind egyért hevül
S bezugja a mennyország boltozatját
Egy dal . . . »Hazádnak rendületlenül . . .«

S fönn, az égben s lenn, a föld felett
Akét dal egybeforrva fölzeneg,
S az ég s föld ölelkező himnuszát
Hallá az Ur s megáldja a hazát . . .

Koronáznak Fehérvárott,
Az Árpádok városában.
Koronára költő vár ott,
Hol ünneplő sokaság van.
Zsongva zúgnak a harangok,
Hallgatom e szent zenét . . .
S mintha ez ünnepi hangok,
Ez isten szavu harangok
A Szózatot zengenek . . .

mébe ürmöt szerveztek azok a kecskeméti demokrák, a kik újságokban, saját nevük aláírásával nyilatkoztatták ki, hogy nem vesznek részt a főispáni jubileumon, mert bár Benickyt mint embert és tisztviselőt nagyra becsülik, a főispánságban a hatvenhetes rendszer egyik olyan intézményét látják, mely az autonóm jogokat megnyirbálja, a függetlenség ellenére van s ők főispánt nem ünneplenek, bárki legyen is az! . . . Bizony ezt nem csinálta utánuk Nagykorós, Kecskemét riválisa; de azt hiszem, még pedig erősen hiszem, nem is igen akadna szép Magyarországon még sok olyan ember, a ki neve aláírásával újságokban publikálná, hogy ő nem ünnepli a városa vagy megyéje főispánját!

Az országgyűlésen megkezdtek e héten a budget tárgyalását. Elég simán kezdődött; csak úgy is folytatódjék, akkor csakugyan irigyléreméltó embernek bizonyul Széll Kálmán.

Itthon van a király megint, Gödöllőn vadászik, Budapesten audienciát ad, majd pedig udvari ebédeket s vendégeiül látja asztalánál az ő hűséges magyarjait.

És készültünk az egész héten a nagy ünnepre, Vörösmarty Mihály születésének századik évfordulójára. S ma és holnap ünneplé az egész ország mintha be akarná váltani nagy költője hattudalának jóslatát:

— Lesz még ünnep egyszer a világon!

Kövágó Órs.

Napirend 1900. december hó 2-án és 3-án.

Naptár: vasárnap, dec. 2 — Róm. kath.: Bibiana. — Prot.: Bibiana. Gör. kel. (nov. 19.) Abdias. Zsidó: Kislev 10. — Nap két 7 óra 31 perckor; nyugszik 4 óra 8 perckor. — Hold két délután 1 óra 25 perckor; nyugszik éjjel 1 óra 50 perckor. — Hét f. dec. 3. — Róm. kath.: Xav. Ferenc. — Prot.: Szofoniasz. — Görög-kel. (nov. 20.) Gergely. — Zsidó: Kislev 11. — Nap két 7 óra 32 perckor; nyugszik 4 óra 8 perckor. — Hold két délután 2 óra 48 perckor; nyugszik éjjel 2 óra 57 perckor.

Időjelzés. A központi meteorologiai intézet jelzése szerint: enyhe, ködös idő, délen csapadék várható.

Bizottsági tagválasztás a II-ik kerületben (belvárosi népiskola), a III-ik kerületben (városháza) és a IV-ik kerületben (vámház-utcai népiskola) d. e. 9-től d. u. 4 óráig vasárnap.

Népgyűlés gyár-utca 7. szám alatt vasárnap 10 órakor.

Társzene a Szechenyi-téren vasárnap fél 12 órakor.

Kath. Kör. Vörösmarty-ünnepélye vasárnap d. u. fél 9 órakor.

Zenekedvelők Egyesületének választmányi ülése hétfőn d. e. 11 órakor a városházán.

Sínház: vasárnap d. u.: »Nebántsvirág«; este: »Mária bátyja.« Hétfőn: »Két árva«.

— (Dicsőség a költőnek!) Ma virradt ránk Vörösmarty Mihály születésének századik fordulójára. — Hatóságok, testületek, iskolák ünneplik ma országszerte s nincs magyarok tanyája, hol a kegyeletes emlékezés mécsét meg ne gyújtanák a »Szózat« költőjének. A nemzetek élete hasonló a nagy folyókhoz, a melyek pályájukon a nagy városok szennyét fölcsedik. Vörösmarty költői teremő ereje impozáns megnyilatkozásban visszavezette a magyar nemzet eredete tiszta forrásához, hogy megtürösztvén benne lelkét, megújodjék. És megújodott és Vörösmarty nevével elválaszthatatlan a megújodás. Ma már, a mikor mederben van a nemzet: könnyebb neki a haladás, de nehéz volt tiszte azoknak a férfiaknak, a kik az utat megtörték. Vörösmarty költészete a magyar léleknek tört utat magasabb szárnyalásra és arra a dicső jövőre, a melyet rajongó álmaiban megálmo-

Üzletemet véglegesen felosztatom és a raktáromon levő összes árukat

Végeladás!

VÉGELADÁS

utján teljesen kiárusítom.

Kiss Zsigmond

Pécsen, Szechenyi-tér Takarékpénztári palota.

dott. Dicsőség a költőnek az emlékezés ünnepe!

Ma volt Székesfehérvárott az országos Vörösmarty-ünnepély, melyen Pécs városát *Nendtvich* Andor, helyettes polgármester és *Vassary* Gyula főkapitány képviselték. Az országos ünnepély műsorán *Vass* Bertalan dr., a pécsi főgimnázium igazgatója, emlékbeszédet szerezelt.

Városunkban ma este a színházban lesz Vörösmarty-ünnep; a holnapi vasárnap pedig a *Kath. Kör* tart Vörösmarty-ünnepélyt. Főgimnáziumunk ifjusága holnap félkilenc órákor; a főreáliskola pedig kilenc órákor rendez iskolai ünnepélyeket a nagy költő emlékeztérére.

— **(A főispán itthon.)** Báró *Fejérváry* Imre dr. főispán, ki kedden reggel Budapestre utazott a gyengélkedő honvédelmi miniszter látogatására, ma este a gyorsvonattal érkezik haza Pécsre.

— **(Aurora magyar iparművészeti intézet Pécsen.)** Azon érdeklődésnél fogva, melylyel hivatásunkból kitolyólag a honi s különösen a helyi ipar fejlődését állandóan kísérjük s annak érvényesülését szívünkön viseljük, most a közeledő karácsonyi és ujévi ünnepek alkalmával felhívjuk lapunk olvasóinak szives figyelmét a pécsi „Aurora” iparművészeti intézetre is, mely fiatal intézet műtárgyai izléses, szolid voltak és mérsékelt áraiknál fogva a külföldi, főleg osztrák hasonló cikkeket jóval felülmúlják. Az „Aurora” készítményei a főváros több elsőrangú üzletében kerülnek állandó eladásra s ugy Budapestben, mint a vidéken általános elismerést arattak. Itt Pécsen, *Rihmer* János könyvkötő Király-utcai üzletében vannak kiállítva ezen iparművészeti intézet műtárgyai s ugyanott állandóan megszerezhetők. Mindenki megtalálhatja ott a neki megfelelő cikket, melyek igen változatosak s minden család részére kedves ajándékot képeznek. Jól esik látnunk, hogy ezen igen életre való intézet rövid pár hónapi fennállása óta már sokat végzett, egész sora a csinos és praktikus tárgyakkal látható a *Rihmer*-féle üzletben s ezek mind általános szükségletet képező arucikkek. A közvélemény szárnyán szállóigévé fejlődött a honi műipar pártolása, ezen törekvést nekünk annál inkább is magunkévá kell tennünk, mert az „Aurora” speciálisan pécsi helyi iparintézet s városunk jól felfogott érdekeit szolgáljuk akkor, a midőn bevásárlásainknál a mi iparunkat igyekeznünk támogatni.

— **(Vasutasok táncvigalma.)** A pécsi magyar államvasuti altiszti olvasókör — mint értesülünk — január 12-én a Vigadóban zártkörű táncvigalmat rendez. A táncvigalom védnökönje *Wolleszky* Károlyné urnő lesz; a rendezőség diszelnőke pedig *Wolleszky* Károly állomásfőnök. A rendezőség dr. *Jungmann* Rezső, pályaorvos és *Pákay* Mihály, vezetése alatt már most buzgólkodik a mulatság minél sikeresebbé tétele érdekében. A meghívókat a legközelebb ki fogják bocsájtani.

— **(Advent.)** A holnapi vasárnapnál beáll a katolikus egyház adventi időszaka, az Úr eljövételét váró időszak, mely karácsonyig tart. Ez idő alatt naponként hajnalimisek tartanak ugy székesegyházunkban, mint plébániatemplomainkban reggelenként hat órákor.

— **(Jön a tél)** Legalább a naptár szerint így kellene lennie. Az igaz, hogy az időjárás szeszélyessége mást mutat, de épen ettől a szeszélytől nagyon is elvárható, hogy az enyhe idő hidegre fordul és beáll a tél. Ebből a szempontból fogja fel a dolgot a pécsi *korcsolyázó egyesület* is, melynek választmánya ma este öt órákor a Nemzeti Kaszinóban ülést tartott, hol *Zöld* Sándor dr. titkár előterjesztette a korcsolyázási szezonra vonatkozó teendőket.

— **(Alakuló közgyűlés.)** Megemlékeztünk több ízben már a pécsi magántisztviselők ama mozgalomáról, hogy szervezkedni akarnak és a magántisztviselők országos egye-

sületének pécsi választmányát megalakítani óhajtják. A mozgalom — mint elismeréssel jelenthetjük — szép eredményre járt s a helyi választmány legközelebb meg fog alakulni. Az alakuló közgyűlést folyó hó kilencedikén (vasárnap) délután három órákor tartják meg a városháza közgyűlési termében. Az alakuló közgyűlésre lejön *Meisl* Gusztáv, az országos egyesület vezérigazgatója is és ismeretnie fogja az egyesület szervezetét és céljait. Az alakuló közgyűlésen megválasztják a választmányt s így a pécsi magántisztviselőknek is lesz érdekeikről gondoskodó szervezete!

— **(Jelentés a vizről.)** A Tetteye vizállásáról a főmérnöki hivatal a következőket jelenti: Folyó hó 1-én reggel hat órákor a tetteyi víztartóban 598 kbm., az ellentartóban 450 köbméter viz volt; a hozzáfolyás 24 óra alatt 860 köbméternek találtott.

— **(A Zsolnay-szoborra)** a pécsi kereskedelmi- és iparkamarához érkezett adományokról L. kimutatás. A XLIX. kimutatás összege 19.724 kor. 48 fillér. *Károly* Ignác, apátplébános Pécs 4 kor., *Piacsek* Gyula Pécs 20 kor., *Schlauch* Imre Pécs 20 kor. Összesen 19.768 kor. 48 fillér.

— **(Egyleti közgyűlés.)** A báró *Hirsch* Mór jótékonyági egyesület Pécsen — mint értesülünk — folyó hó huszonharmadikán (vasárnap) délután 3 órákor tartja a városháza közgyűlési termében évi rendes közgyűlést. A közgyűlés főbb tárgyai: az évi jelentés bemutatása, a zárszámadások felülvizsgálása s a tisztikar megválasztása lesznek.

— **(Halálosvégű fejbeverés.)** *Bradics* János, baksai lakost, hetekkel ezelőtt megtámadta késő este valaki az utcán és egy bottal fejbeverte. A fejbevert embert így találták meg alétan s hazavitték, hol ápolás alá vették. Azonban sebei csak nem gyógyulak s most a halálát okozták. Az elhunyt orvosi boncolását dr. *Jungmann* Rezső pályaorvos teljesítette, aki a halál okául agygyenyvesedést konstataált. Az esetről jelentést tettek a hatóságnak s most keresik a bűnöst, a ki *Bradics* halálát okozta.

— **(Egy kis csillagászat.)** Decemberben a nap még huszonegy perccel fogy egész december 24-ig s azután a hó végéig öt perccel nő. Ma a nap hossza 8 óra 39 perc; 23-án 8 óra 8 perc lesz s ujévig 8 óra 18 percre emelkedik. A nap 22-én 8 óra 14 perckor lép a Bak jegyébe; ekkor lesz a leg-hosszabb éjjel s a legrövidebb nappal. Holdtölte 6-án 11 óra 55 perckor délelőtt lesz; utolsó negyede tizenharmadikán éjjel 11 óra 58 perckor; ujhold 22-én éjjel 1 óra 18 perckor és hold első negyede éjjel 3 óra 4 perckor.

— **(A szigetvári Olvasó-egylet)** saját könyvtára javára december hó 8-án dr. *Szabó* István rendezése alatt *Kaffkáné* *Benkő* Olga bárónő, *Niedermayer* János *Preusz* Adolf *Wodetzky* József közreműködése mellett hangversenyt rendez. Belépti-díj: Tagoknak és család tagjainak személyenként 1 korona. Nem tagoknak személyenként 2 korona, gyermekjegy 40 fillér. Kezdeté pont 8 órákor. Műsor: 1. „Zongora Trio” (D. moll. allegro. Andante) Mendelssohntól. Előadják: *Wodetzky* József (zongorán.) *Szabó* István (hegedűn) és *Niedermayer* János (gordonkán.) 2. „Dalok” Schuberthől. Mendelssohntól. Énekli: *Kaffkáné* *Benkő* Olga bárónő, zongorán kíséri *Preusz* Adolf. 3. „Concert” *Goldermann*tól, gordonkán zongorakísérettel előadja: *Niedermayer* János. 4. „Juhász legény” népdal átírat dr. *Szabó* Istvántól, hegedűn zongorakísérettel előadja: *Szabó* István. 5. „Serenade” *Gounod*-tól. Énekli: *Kaffkáné* *Benkő* Olga bárónő, zongorán kíséri *Preusz* Adolf. 6. „Zongora Trio” (F. dur. allegro, Scherzo, Finale) *Volkmann*-tól. Előadják: *Wodetzky* József, dr. *Szabó* István és *Niedermayer* János. Műsor után tánc lesz.

— **(Ujabb adományok a népkönyvháza.)** *Turonyi Biedermann* Rezső 60

koronát, *Irgalmas-rendház*, *Pataky Lucidus* 15—15 koronát, *Mende Lajosné* 10 koronát adományoztak a pécsi jótékony négyelet népkönyvházának. A pécsi sertés hizlaló részvény társaság 2 zsák lisztet küldött — s azon ajánlatot tette, hogy a népkönyvha fennállása alatt hetenkint 1—1 zsák lisztet küld.

— **(Népgyűlés.)** A pécsi szociáldemokrata párt holnap (vasárnap) délelőtt 10 órákor a gyár utca 7. szán alatti egyleti helyiségben népgyűlést tart. A népgyűlés napirendjét: a munkanélküliség okai és a szak-képzettség fejlesztése fogja képezni.

— **(Telefonkábelek lerakása.)** Az az erős árkolási munka, mely a siklósi országúton bevonult a hal téren át a *Munkácsi* *Mihály*-utcába s onnan a postaépülettől végig fel a városházához s most az öreg városháza fala mellett folyik: a telefon-kábelek lerakására fog szolgálni. Ez is egy újítás lesz a telefon állami kezelésbe vétele folytán s az erre vonatkozó munkálatok nemsokára be is fognak már fejeztetni.

— **(A kiket száguldó járőr keres.)** A pécsváradai csendőrség elfogta *Szent-László* és *Hosszúhetény* között *Petrovics* Péter és *Kolompár* József kőborcigányokat tegnap. A két cigány azzal akarta magát igazolni, hogy *Hosszúhetényre* valók; azonban mikor a *Hosszúhetényi* bíró elé kísérték őket, kitűnt, hogy — föllentettek. Behozták tehát az elfogottakat Pécsre a járási főszolgabírószághoz, további intézkedés végett. — Alig pihenték itt ki egy kissé magukat, száguldó lovas járőr érkezett *Tolnárról* a két cigányért, kiket többrendbeli lopásért keres az ottani csendőrség. A cigányokat tehát átadták a járőrnek, a ki azután elkísérte őket *Tolnára*, hogy ott a vizsgálatot foganatosítsák ellenük.

— **(Kinevezés.)** A belügyminiszterium vezetésével megbízott m. kir. miniszterelnök *Segesdy* János zalavármegyei volt aljelezzőt a belügyminiszteriumhoz fizetés nélküli segéd-fogalmazóvá kinevezte.

— **(Betörő diák.)** Nagy feltűnést keltett város szerte a rendőrségnek az a sikeres fogása, melylyel leleplezte *Kozlovits* Antalnak üzelmét. Van igen sok szomorú körülmény ebben a szenzációs esetben s bizony csak sajnálni lehet, hogy ez az uriembernek készülő ifju lopásokra vetemedett. Mindenek előtt most azt konstataáljuk, hogy a betörő diák tavaly már nem volt növendéke a helybeli főreáliskolának, hanem a felső-kereskedelmi iskola alsó osztályának volt hallgatója; azonban megbukott s az idén ismétlődő volt, nem is gondolván talán, hogy az iskolai szünidőben elkövetett bűnei napvilágra jönnek s majd az ország összes tanintézetéből való kizáratását vonják maguk után. Egyébiránt mikor még alig volt hat-hétéves gyerek, már akkor lopott egy órát a betörő diák, ki ellen ma is folytatták a vizsgálatot a rendőrségben.

— **(Nádor-kávéházban,)** hol a jelenlegi bírlo mindent elkövet, hogy vendégei otthonosan érezzék magukat, városunk ezen legrégebb kávéházában, naponként *Garay* Ferkó jól szervezett zenekara mulattatja a közönséget. A legjobb kávéházi italokon kívül a kitűnő *Cserta*- és *Schönherr*-féle borok is hamisítatlan minőségben kaphatók, s így valóban megérdemli ezen kávéház a nagyközönség pártfogását.

— **(Hatályon kívül helyezett körrendelet.)** A belügyminiszter a következő körrendeletet adta ki: „Az izraelitáknál szokásos körülméletlési eljárás egészségügyi szabályozása tárgyában a vallás- és közoktatásügyi miniszterrel egyetértőleg kiadott körrendelet egyes intézkedéseinek a zsidó felekezet legilletékesebb tényezői olyan magyarázatot adtak, mely szerint azok a zsidó vallás szabad gyakorlatának megháborítását foglalják magukban. E szempontból kiindulva, a legtekintélyesebb izraelita hitközségek azon kérelemmel fordultak hozzám, hogy az említett

körrendelet neheztelt teteleit módosítsam. Mi után ugy nekem, mint a velem egyetértőleg eljáró vallás- és közoktatásügyi miniszternek az említett körrendelettel az volt a célunk, hogy a szóban levő ügy egészségügyi vonatkozású részét, magának a hazai zsidóságnak érdekében, a rituális szertartás lényegének érintése nélkül szabályozzuk, a mint ez a többször felemlített körrendeletben kifejezést is talált és miután másfelől tény az is, hogy a körrendelet kifogásolt teteleinek módosítása az egészben foglalt intézkedés értékét jelentékenyen alászállítaná s mert végül időközben azon meggyőződést szereztem, hogy a zsidófelkezet illetékes tényezői a saját hatáskörükben is meg akarják és meg is tudják óvni a szóbanlevő szertartásnál az egészségügyi szempontokat, a vallás- és közoktatásügyi miniszter urral egyetértve elhatároztam, hogy a körülmetelési eljárás egészségügyi szabályozása tárgyában kiadott körrendeletemet hatályon kívül helyezem. — Felhívom ennél fogva a törvényhatóságot, hogy ezt az illetékes alantás hatóságokkal a törvényhatóság területén levő összes izraelita hitközségekkel és gyakorló orvosokkal haladéktalanul közölje.

— **(Elfűtött milliók.)** Minden évben elcsodálkozok az ember, hogy mennyi tönkretelén pénzt vesz be az állam szivarért, dohányért, hogy mennyi pénz válik füstté, de azért nyugodtan szívja tovább mindenki a szivarját, cigarettáját, pipáját. Sokan csodálkoznak majd most is a fölvetkező kimutatáson, de azért épp oly kelete lesz ezentúl is a szivaroknak, mint azelőtt. Szeptember végéig ennyi szivar és cigaretta fogyott el a sok magyar dohányfőzsdében: Belföldi szivarok: Regalita 4,176.606 darab. Trabukó 14,937.300, Britarnika 18.819.600, Miláres 697,900, Operas 2.782.000, Kuba Portorico 65,601.700, Portoriko 44,965.3000, Virginia 12,752.900, Vegyes külföldi 164,028.195, Rövid magyar

31 861.994; cigaretta: Stambul 4,371.950, Szultán 26,367.450, Hurnia 2,736.145, Memphis 3,412.300, Hölgy 267.300.000, Hercegovina 26.462.450, Sport 26.971.150, Jenidze 26.031.700, Dráma 148.436.000 darab. Azok, a kiket az ily számok olvasása után meg szokott szállni a takarekosság vágya, most ismét gondolkodhatnak azon, hogy mennyi pénzük maradt volna a zsebükben, ha nem cigarettáztak s szivaroztak volna.

— **(A ciszterci rendi apátság.)** A cisterci rendi zirci, pilisi, pásztói, szentgotthárdi egyesített apátság személyzetének névsora most jelent meg. A *Vajda* Ödön vezetése alatt álló derek rendnek ez idő szerint mindössze 144 tagja van, beleértve a növendékeket. Az apáton kívül 103 áldozópap van köztük. A többi 40 csak növendék, akik közül azonban tizen már egyszerű fogadalmat tettek. A rend vezetése alatt áll az egri, a székesfehérvári, a pécsi és a bajai főgimnázium. Azok a tagok, akik ez intézeteknél nincsenek elfoglalva, a plébániákon működnek. A rend kegyurasága alá tizenöt község tartozik. Nem érdektelen, hogy a ciszterciek között országgyűlési képviselő, főigazgató, egyetemi tanár egy-egy van s hogy a rend tagjai közül királyi kitüntetésben csak ketten részesültek. Az apátság személyzete között a legidősebb *Májer* Móric József, aki 1815-ben született s most kiérdemült rendtag. Utána dr. *Szalay* Alfréd Imre vetkezik, a ki 1823-ban született s a ki ez idő szerint zirci perjel. A növendékek részint a budapesti hittudományi intézetben, részint az innsbrucki és bécsi egyetemeken, részint pedig az egri főgimnáziumban nyerik kiképzetésüket.

— **(Meteorologiai jelzések.)** *Cirer* Elek dr., városi tiszti főorvos, ki nagy buzgalommal vezeti a pécsi meteorologiai állomást, a mai naptól fogva naponként nem a

reggeli, hanem a délután kétórai megfigyeléseket teszi közszemlére a városháza meteorologiai tábláján. Lapunk olvasói minden este megtalálhatják lapunkban az eznap meteorologiai észleletekről szóló közleményt.

— **(Fontos a háziasszonyoknak.)** hogy olcsó áron minél jobb kiadóbb lisztet vásárolhassanak. A sokféle gyártmányú liszték között *Resch* János helybeli gőzmalomtulajdonos örleménye a legjobb és legolcsóbbak közé tartozik, melyet a *Pálya utca 32.* sz. alatti házban mindig raktáron tart. Ugyanott kitűnő minőségű kenyér kapható.

— **(Névmagyarosítás.)** *Schwarz* Fülöp kartali illetőségű ugyanottani lakos, valamint kiskoru Ede, Aladár, Sándor, Oszkár, István, Aranka és Miklós gyermekei vezetéknévénél *Székely*-re kért átváltoztatása belügyminiszteri rendelettel megengedett.

— **(Gyár a Balaton mellett.)** Keszthelyről írják: Gróf *Festetic* Tasziló a keszthelyi Balaton-part mellett gyárépítési célra nagyobb területet ajánlott fel. A vételre *Regensperger* Ferenc keszthelyi kékfestő jelentkezett, a ki jövő tavasszal kékfestőgyárat állít fel. — Ez lesz az első gyár a Balaton partján.

— **(A fekete menyecske.)** Bocacció, a néhai nagy helyzet-mester száz novellájában néhány száz módját énekelte meg az asszonyi fufangnak. Bocacció óta a világ nagyot haladt s óriási haladás mutatkozik a hamis menyecskék leleményességében is . . . Bizony nem a vigjátékirók és a frivolitások nagymesterei vezetnek az invenciók dolgában, hanem az Éva leányai. Ime az alábbi eset. A történetben szereplő menyecskének megtiltotta a férjeura, hogy anyjához még látogatóba is menjen. Mert hát harag volt a nő és az anyós között. Jól van, de az asz-

másokra nézve! . . . Meghalt minden feltűnés nélkül; én meg szép csöndben átvészem az örökséget.

Az ismeretlen a kandalló felé ment, megrántotta az ott lenyuló csengetyű-zsinórt s a belépő szolgától kérde:

— Áadták a gróf urnak névjegyemet?

— Át, uram.

— Mondja meg neki, hogy nem San-Salvador ur az, a ki vele beszélni óhajt, hanem Gontais Pál.

Chandolard ámultan kiáltott föl:

— Ejh, no! Mit is mondott ön? Azt, hogy Gontais Pálnak hívják?

— Ugy van. Én Gontais Pál vagyok.

— Ugyan, menjen! Hát az a San-Salvador név?

— Amerikában körülbelül husz év óta viselem e nevet; ugyane névvel tértem vissza Franciaországba, hol a Gontais Pál név csupán egy rosszul töltött s elfecsérlett fűszár emlékét ébreszti föl . . . Azt azonban nem tudtam, hogy a Gontais Pál névhez az emberi igazságszolgáltatás a bűn és gyalázat bélyegét tapasztá s ennél fogva újra viselni fogom azt, mivelhogy meg kell védenem.

Chandolard elérzékenyülve dadogta:

— Micsoda? Hát nem ön ölte meg a grófnét?

Ujra szőnyegre akarja ön azt a kérdést hozni, boldogtalan ember? Mert végre is, ha ön nem vétkez, ön kapja az örökséget . . . Vannak emberek, kik örültségükben mindent halomra döntenek . . . Azonban ön el van ítélve, teringettét! Maradjon nyugodtan.

— Vigasztalhatatlan vagyok, uram, hogy önnek kárt kell okoznom.

— Kárt! Nagyon helyesen mondja ön . . . Hiszen

— Tökéletesen.

— Ön talán a lakodalomra jött?

— Nem én. Nem is tudtam, hogy lakodalom lesz.

— Tehát csak úgy ösztönszerűleg?

— Valóban, csak ösztönszerűleg. Nem mintha semmi összeköttetésem nem volna a gróffal . . . De hát mi régen óta nem találkoztunk egymással . . . Amerikából érkeztem, San-Salvadorból, hol kereskedő vagyok.

— Én pedig Chandolard Tivadar, tőkepénzes.

— És milliomos, nemde?

— Valóban, az is . . . Erről majdnem megfeledeztem . . . Hiszen e cimem még egészen ujkeletű!

— Nem is tudtam, bármily különösnek tetszik is ez ön előtt, hogy Kernol grófnak leánya van.

— Bizonyynal.

— Hüm! . . . Mikor vele utólszor találkoztam, már két év óta volt házasság, de még semmi kilátása sem volt ivadéokra . . .

— Bocsanat uram, ön téved. A gróf házassága után alig egy évre már apai örömet élvezett . . .

— Bocsanat, bocsanat! Ön az, a ki téved, mert én határozottan tudom . . .

— Én is.

— Lássuk csak; itt idő kérdése forog fenn. A gróf 18 . . . ban házasságba lépett, hogy . . .

— Ejh, hiszen ön az első házasságáról beszél!

— Micsoda?

— Gontais Klárával való házasságáról.

— Kétségkívül.

szonyka mégis vonzódott az anyjához és elment hozzá. Beszélgetnek, beszélgetnek s egyszer csak feltűnik az utcán a férj, a ki erősen kiabált és — fel alá járkált — a kapu előtt. Lett nagy rémület erre odabent a szobában. A menyecske sirt és kezeit tördelte. — Mi lesz már most vele? A mama erre azt ajánlotta, hogy bujjék hamarosan egy kéménysopró ruhába — mert hát volt a háznál egy füstfaragó — és távozzék el úgy. És így is történt. A férj persze nem is sejtette, hogy felesége az ennivaló, gömbölyű kéménykotró, a ki sebtiben kioson a kapun. Szerencsésen ment hát a dolog, csak a harmadik utcában történt egy kis baj, mert itt holmi rendőrök állták útját — a talmi kéménysoprónek. Az asszonyka sirva bevallott mindent, mire a jószívű rendőrök útjára engedték. A férj uram tehát nem tudta meg, hogy a menyecske az — édes anyjához jár.

— **(Hetten vagyunk . . .)** Elmondhatta ezt magáról ma az a hét szánandó alak, kiket tilos koldulásért tartóztattak ma le s kísérték be a városházára rendőreink. Hiába, a koldulási tilalmat csak áthágják a szegény emberek s a rendőrség akár mást se tegyen, mint a koldusokat fogdossa el!

— **(Küldtek egy órát.)** Az ország rendőrhatalmái dicséretes kollegialitással lennének rajta — úgy látszik — hogy a pécsi rendőrség kézrekerithesse a *Pataky* Lucidus, irgalmasrendi perjel ellen elkövetett revolveres rablás tettesét. A jó multkor — mint megirtuk — egy embert küldöttek valahonnan a rendőrséghez, hogy nézze meg, nem az-e a rabló? Ma pedig Szászsebesről küldött a rendőrség Pécsre egy zseborát, hogy nem az-e az elrablott órák egyike. Az óra szép óra, de hát nem az elrablottak közül való! S így ismét nincs semmi nyom a revolveres rablóról!

— **(Baranyavármegye gazdasági egyesületének)** választmánya ma délután négy órakor ülést tartott a vármegyeház közgyűlési termében. Az ülésen *Ország* Lajos elnökölts jelen voltak: *Tormay* Károly alispán, *Sey* László alelnök, *Jakabffy* Lajos, állattenyésztési felügyelő, *Egry* József, *Mándi* Samu, *Keller* István, *Brásay* Zoltán, választmányi tagok és *Vörös* Mihály, titkár. A mult ülés jegyzőkönyvének hitelesítése és a szeptember kilencedikén Siklóson tartott tenyészszarvasmarhaszemléről szóló jelentés tudomásul vétele után, a titkár a községi faiskola kezelők megjutalmazása iránt tett jelentést s a választmány *Schenk* Flórián, borszoki tanítót első díjjal, 30 koronával; *Faller* Mátyás, baáni tanítót és *Amon* Gáspár, kácsfalui tanítót a második díjjal 25—25 koronával; *Kovács* János, harkányi és *Szalay* Gyula, hirdi tanítókat 20—20 korona harmadik díjjal; *Jakobino* Vinko, izségi tanítót 15 korona negyedik díjjal; végül *Szentes* István, magyar-mecskai, *Hesz* Ádám, dinnyeberkii, *Végh* József, drávapalkonyai, *Ernst* János, maissi és *Ross* Sándor, terehegyi tanítókat 10—10 kor. ötödik díjjal határozta el megjutalmazni. A titkári jelentés elismerőleg szólt *Lukács* Ferenc, tarcsapusztai néptanítóról, a ki konyhakertjéből csinált pompás faiskolát; de nem lévén községi faiskolakezelő, nem volt megjutalmazható. Ezután az egyesületnek a megyei mezőgazdasági bizottságával való szövetkezésére nézve mómosították az alapszabályokat, melyeket januárban a közgyűlés elé terjesztenek s végleges jóváhagyás végett még a januári megyei közgyűlésnek is bemutatnak. Több miniszteri leirat tudomásulvétele után az ülés negyedik óráig tartott.

— **(Ráth Mór)** könyvkereskedése *Budapest*, Haas palota, ajánlja mindazoknak kik Párisba, Londonba, a Continens többi nevezetesebb városaiba, fürdőibe, üdülő helyeire

(Svájc stb.) készülnek, a mennyiben léteznek, magyar nyelvű, de különösen nagy választékban francia angol, német vasuti utmutatókat, Baedeker Merier és hasonló utazási kézikönyveket térképeket, helyi tervrajzokat stb. 1900. év kiadásokban, továbbá utazási olvasmányt minden nyelven, kis kézi szótárakat és beszélgetéseket, szóval mindazt, a mi a turistát tájékoztatja is.

— **(Pályázat.)** A kaposvári kir. törvényszéknél egy aljegyzői állás van üresedésben. Pályázati kérvények két hét alatt adandók be a kaposvári kir. törvényszék elnökénél.

— **(Elemelt télkabát.)** Nagy Sándor, a pécsi részvénytörvényiroda igazgatója ma délután télkabátját a boltiv-közi nyomdahegyiség irodájában hagyva, eltávozott onnan. Az irodát azután kisöpörték; de úgy látszik, kisöpörték vele a télkabátot is, mert azt elemelte valami ügyes tolvaj s bevitte a zálogházba, hol hét forintért elzalogosította. Mikor a káros megtudta az esetet, nyomban jelentést tett róla a rendőrségnek s a zálogházban meg is találták az elemelt télkabátot, melyet aztán gazdája visszaváltott. A tolvajt pedig keresik.

— **(Lelekesválasztás.)** A dunántúli ev. ref. egyházkerület belső somogyi egyházmegyéjébe kebeleztetett magyar ujfalusi ev. ref. egyházközség a napokban töltötte be üresedésben levő lelekesi állását *Baki* Gyula, kis-csányi segédlelekes, egyhangu megválasztásával.

— **(Baltás betörő.)** A bányatelepi uton egyik ház udvarán az este betörő járt. Egy baltával, a mit a konyhából lopott ki, fel akarta feszíteni a kamara ajtaját, a mi azonban nem sikerült neki. Erre egy csomó láncot, rozsdás vasakat s két baltát lopott el, a miket ma egy zsidóknál eladott. A nyomozás ott meg is találta az ellopott tárgyakat; de a baltás betörőt még eddig keresik.

— Tehát mit sem tud ön, édes ur, egyáltalában mit sem tud? Hiszen Klára grófné meghalt.

— Meghalt?

— Gyermeektelenül s aztán a gróf Brévanne Berta kisasszonyt vette nőül . . .

— Brévanne kisasszonyt?

— Egy derék nőt, miről ön azonnal meggyőződhetik . . . Lám, ön nem volt jól értesülve.

— Igaza lehet uram. Lássá ön, bujdosásom első szakában nem Amerika volt a hazám, hanem az egész világ. Aztán félreeső helyen telepedtem le, Paraguayban. Ha abban az időben elvélve valamely idegen odavetődött, nem engedték onnan többé távozni. Különösen ügyeltek arra, hogy az illető ne kapjon híreket kívülről . . . Hála Istennek, megszöktem onnan. Azóta azonban megint folyvást vándor életet éltem s Európából ritkán kaphattam híreket, kivált olyanokat, a melyek engem érdekelhettek. De talán vissza is élek önnek türelmével . . .

— Épen nem, édes uram!

— Tehát azt mondja ön, hogy Klára grófné meghalt?

— Husz évvel ezelőtt.

— Husz éve! S minő betegségben halt meg az a szegény asszony?

— Minő betegségben? Óh, neki nagyon végzetes halála volt. Ugyanis a grófnénak egy unokatestvére volt, egy vásott, rossz erkölcsű fickó, ki minden vagyonát elpazarolta s azt sem tudta többé, hová hajtsa le fejét . . . bizonyos Gontais Pál . . . Egy este ez az ur a kastélyba jött, hogy itt töltse az éjet — s másnap a grófnét halva találta. Megölték.

— Megölték!?

— Meg bizony! Az a semmirekellő azt hitte, nem fogják őt ama gonosz tettel gyanusítani s akkor majd ő öröklí a grófné vagyonát. Azonban hirtelen megszökése, kétségbevonhatatlan érdeke és egyéb körülmények semmi kétséget nem hagytak fenn a bűn elkövetőjére nézve. Mivelhogy eltűnt s a törvényes idézésre nem jelent meg, makacsságban marasztalták el.

— Valóban? És mire ítelték?

— Halálra. A gróf megházasodott, én pedig Gontais Pál helyett, mint legközelebbi rokon, örököltém a grófné vagyonát.

— Oh, tehát ön az örökös!

— Unokaöccse voltam a grófnénak s így jutottam vagyonához. Valóban, e szerencse rám nézve olyan, mintha az égből pottyant volna le. Nem is sokat tartottam ama rokonságra s színét sem láttam soha egyetlenegy Gontaisnek sem. De hát a leszármazás tisztán ki lett derítve.

— De mondja csak, mi történnék, ha az a másik visszakerülne?

— Melyik másik?

— Gontais Pál!

— Az lehetlenség, édes uram. Ő a „Fulton“-on utazva, az Amazonok folyójának a torkolatánál odaveszett. Ismeri-e ön az Amazonok folyóját?

— Nagyon jól.

— Mondják, ott tömérdek a zátony . . . Én Istenem! Mily jó, hogy ő odaveszett, úgy önmagára, mint

— **(Verekedés.)** Az éjjel a Klimótcán két napszámos véres verekedést vitt véghez botokkal feltegyverkezve, alaposan eldöngették egymást, míg végre egyikük véres fejjel, másikuk eltört karral került be a rendőrségre. Egyelőre a kórházba vitték őket.

— **(Művelt panaszos.)** Beállt a szolgabírószákhoz egy jó képű atyafi s torkának rövid köszörülése után imígyen szónokolt:

— Az iránt sziveskedtem befordulni, hogy ősiségi jus jutalékomat úgy előlegeztem, hogy felerészben nagyobbrészt még most is atyám nevének telekkönyvelődik.

A szolgabíró meghökkenve tekint a panaszosra. Mi csudát akar ez?

Az pedig újra neki fohászodik és folytatja:

— Rokoni, hogy ne mondjam atyafiságos indulat vezetősége erányában zsölléri birtokom páskumja az árvatörvényes határozati ítélete által bíróságilag rám telekkönyvelődött ugyan, de azonban a rokoni győzködés s a fiskálisom pörvesztése által jutalékom hasznát hozni nem tud, nos kérem a tekintetes királyi szolgabíró urat sorom erányában határozatilag rendelésben közbelépni s igazságomat kikeresni.

Szegény szolgabíró még máig is keresi az igazságot, de aligha találja meg a paragrafust, a minek alapján az atyafi sorát eligazítani tudná.

A „**Turul**” cigarettá hüvely legfinomabb valamennyi gyártmány között, az egészségre nem ártalmas. Különlegessége, hogy **a cigaretta egyszer meggyújtva, minden szívás nélkül is egyenletesen végig ég**, teljesen szagtalan és tiszta anyagánál fogva az egészségre ártalmatlan.

100 darab 36 fillér.

Kapható minden tőzsdén és minden jobb kereskedésben.

Pécsett

Engel Lajos utóda

könyv és papirkereskedésében,
postán bérmentve küldve

2000 drb **7** korona
5000 „ **15** „

Művészet, irodalom.

Traviata.

Pécs, 1900. dec. 1.

Gauthier Margit szomorú történetét látuk tegnap este szinpadunkon operába öntve. Verdi Traviatája a mester legszebb operája. A zene, a dallam mindenütt híven simul a szöveghez s annyi a bája s annyi a gyönyörűsége, hogy egymásután százszor is végig hallgathatja az ember s mégis mindig talál benne újat; úgy van az ember ez operával, hogy az egyes részek mindig és mindig szebbek lesznek. Klasszikus zenemű a Traviata s azért benne valami újat, valami újabb szépséget, öröksépséget, dallamai sohasem kopnak el, mindig el fognak azok bájosni s a kíséret mindig mesteri marad, fejlődnek bár a zene rohamosan. E klasszikus operának olyan a zenéje, hogy a profán füleket is teljesen képes kielégíteni s az avatott füleket nem telnek be az édes, lágy dallamokkal, annak egész zenéjével.

A Traviatát tegnap telt ház nézte végig, öröm volt széttekinteni a nézőtérben. Mikor úgy megtelik a színház, más szemekkel nézi az ember a darabot, akkor nincsenek túlcsigázott igényei s viszont a színészek is, nagyon észre lehet venni, sokkal nagyobb ambícióval játszanak.

Tegnap is így volt. Minden egyes szereplő, a kinek csak két taktus énekelni valója volt, a kórus névtelen hősei egytől-egyig arra törekedtek, hogy oly előadást nyújtsanak, a milyen talán még ez idén, vagy tán már nagyon, de nagyon régen nem volt a mi színházunkban.

Az idei szezon legkitünőbb előadása tegnap este volt s az első sorban *Csurgay Adél* érdeme, a mi csalogányhangú koloratúr énekesnőnké. Az opera az ő működési tere, csak ennek a légkörében érzi magát jól, mert itt igazán érvényesíteni tudja önmagát. Az újfajta operettek, melyeknek lényeges részét a táncok képezik, nem az ő képességeihez mértek. Az operák klasszikus légköre mintegy felvillanyozza őt s mikor ajkait énekre nyitja, egyetlen egy hangjával, egy kicsi kis melódiával, egy trillával meghódítja a közönséget. S mikor a figurális zene nagy nehézségeit könnyedén megoldja, a közönség mintegy vele üli diadalát.

Csurgay Adél tegnap ismét lázba hozta a színházi publikumot. Ha elragadóan énekelte le pártját a Troubadourban, akkor elmondhatjuk tegnap esti énekére, hogy a Troubadourban pazarul szórt szépségeit kitünően iskolázott hangjának tegnap megháromszorozta. Volt is rá módja. Legnagyobb sikerét tegnap az első felvonásban aratta nagy magánjelentéssel, ebben a felvonásban van persze szerepének leghálásabb része, itt akad tennivalója elég, itt megmutathatja szépséges hangterjedelmét, remek iskoláját egyaránt. Eddig elégszer hallottuk tőle a magas «c»-ét s az mindig erőteljesen csengett, a miből azt következtettük, hogy a magas «d»-ét is kiénekel s ime, tegnap este a háromvonalas «e» hangot vágta ki néhányszor tisztán, csengően. — S ez nem kis dolog. Szépséges magasság, a szopránisták álma s vágyaiknak netovábbja. — S ebben a magasságban is oly simulekony a hangja, mintha szerelmes szívből jönne. Trilláit már eléggé ismerjük. A pacsirtával versenyez. Azokat a nehéz tutamokat, melyeket egész könnyedén, szinte játszva énekel meg, tegnap is csodálkozva hallgattuk. A hangok gyors egymásutánjával úgy dobálózik, mintha a hangok birodalmának zsarnok királynője volna. Az opera egyéb részeiben is teljesen uralta a helyzetet s azokat a lágy, szerelmes dallamokat szívének égő hevéllel énekelte meg.

Az első felvonás végén gyönyörű virágkosarat nyújtottak fel neki az orchesterből s a zsinórpaddalról babérkoszorút bocsájtottak lábaihoz. A közönség tombolt. Nem hagyhatjuk említés nélkül tolettjeit sem, melyek disztíngvált izlésről tanuskodnak pompázó tényük mellett. Minden énekszámát zajosan megtapsolták. Bizonyosra vesszük, hogy a jövő héten ismét oly szép ház fogja meghallgatni a művésznő fenomenális énekét, mint tegnap s egyben örömlüknek adunk kifejezést a felett, hogy jövőre ismét a miénknek mondhatjuk, a mennyiben ismét hozzánk szerződött s így biztosítva vagyunk, hogy jövőre is épp oly kitünő operákban lesz részünk, mint idén s főleg tegnap.

Csurgay Violetájának kitünő partnere volt *Kozma István* Alfréd szerepében. Nemes önmérsékletet tanusított tegnap s hangjának egész erejével csak akkor énekelte, a mikor magánszólamával a karok felett kellett uralkodnia. Szép tenorja tegnap is csengett s Violetával való páros jelenetében szerelemtől olvadozott. Azt est sikeréhez ő is sokkal hozzájárult s a tapsokban neki is volt része.

Messey Andor, Alfréd atyja is teljes sikert aratott fiával s Violetával való jelenetben s egyébként is ragyogtatta előnyösen ismert

hangjának szépségeit. Szép baritonja a magasabb régiókban is üdén csengett s szívhez szólóan tudott énekelni tegnap is, mint máskor. Tapsoltak neki is es meg is érdemelte, mert a darab sikerét szép énekével ő is nagyban elősegítette.

Szirmay Olga, *Szekula* Sárka, *Delli* Lajos kisebb szerepeikben igen jól megállották helyüket.

A karok is igen szépen énekeltek s különösen a harmadik felvonás fináléját énekeltek meg bravurral. A zenekar is szépen teljesítette kötelességét.

Simándy József pedig büszke lehet az előadásra, mely csak az ő karmesteri talentumát, kiváló ügybuzgóságát s előkelő izlését tanusítja. (C.)

⊙ **Az ismeretlen.** Flammarionnak, a manapság oly népszerű tudósnek és írónak egy munkáját sem várták világszerte oly nagy érdeklődéssel, mint azt, a melyben az előérzetekkel, a halottak híradásaival, a szellemek és halottak megjelenéseivel s a jövőmondással és a telepathiával foglalkozik. Hatszáznál több olyan titokzatos esetet közöl, a melyeknek megfajtásával eddig ki sem törődött s a melyeket eddig a spiritisztáknak szabad zsákmányul engedtek át. Flammarion a modern tudomány fáklyájával belevilágít ezekbe az esetekbe is és ha nem is adhat mindenütt kielégítő magyarázatot, legalább érthetővé teszi ránk nézve azt, a mit eddig csupán titokzatosnak tartottunk. A rendkívül érdekes munka magyar fordítása két vastag kötetben jelent meg a Légrády Testvérek kiadásában (Budapest, V. Váci-körút 78.) hat koronáért itt, valamint bármely könyvtárban is kapható.

⊙ **Cimbalmozók figyelmébe.** Az *Erdélyi* Dezső cimbalom tanár szerkesztése alatt megjelenő Cimbalom Szalon f. évi okt. 1 ére immár a 3-dik évfolyamába lépett. A 3-ik évfolyam 1-ső és 2-dik száma megjelenésén, ezen füzetekkel csak újabb jelét adta a szerkesztő Erdélyi Dezső cimbalom tanár, fényes tehetségének mert átiratai valóságos gyöngye a cimbalom irodalomnak. Az első füzet tartalma 1. Az ég alatt a föld színén 2. Mikor nekem muzsikálnak. 3. Ha tavaszi szellő leng, csárdás. 4. Mikor meg én legény voltam. 5. Be van az én szürüm ujjá kötve. 6. Hilda csárdás. 7. A hullámok felett, keringő. A 2-dik szám tartalma: 1. Jaj beh mélyen. 2. Kis ibolya rozsabokor tövében. 3. Azért hogy kend kissé ragyás. 4. Nem vagyok én. 5. Rोजsabokor a domboldalán és 6. A madarak csicsérgése. Előfizetési ára negyedévenként 3 korona, egyes szám ára 1 kor. 20 fillér. Előfizethetni legcélszerűbben posta utalványon a Cimbalom Szalon kiadóhivatalában Budapest, Károly-Körút 8. sz. a.

⊙ **Attila esatája.** Még a föld képe is megváltozott azóta, hogy a nagy hún király lábától dobbant meg, de az emberi szív keveset változott, s ma is feldobog az ő nevére. A kard, mely országot tett tönkre, szétört. Muzeumtárgy lett. A nagy név a múlté, a történelemé, mely nagy példakért vissza száll hozzá, midőn Napoleonnak keres elődöket. Történetét érdekesen és szépen írta meg dr. Borovszky Samu, jeles író és akadémikus, a Nagy Képes Világtörténet most megjelent 80. füzetében. A 12 kötetes nagy munka szerkesztője *Marcali* Henrik, egyetemi tanár, a IV. kötet szerzője dr. Borovszky Samu. Egy-egy kötet ára díszes felbörkötésben 16 korona; füzetenként is kapható 60 fillérjével. Megjelen minden héten egy füzet. Kapható a kiadóknál (*Révai* Testvérek Irod. Int. Rt Budapest, VIII., Üllői-ut 18.) s minden hazai könyvkereskedés utján.

⊙ **Talált történetek** *Holló* Márton, a „Budapesti Napló” munkatársa ily címen gyűjti egybe novelláit. A könyvet az Athenaeum Irodalmi és Nyomdai Részvénytársulat kipróbált izlésével állítja ki. Gyűjőknek

tiz könyv után hálásan ajánl fe a szerző tiszteletpéldányt. Az íveket a gyűjtött előfizetési pénzekkel nevére a »Budapesti Napló« szerkesztőségébe (Budapest, József-körút 18-ik sz. I. emelet.) vagy lakására (Budapest, Német-utca 57-ik sz., III. emelet, harmadik ajtószám) december 16-ikára kéri küldeni. Könyve ára két korona, vidékre szállítási költség fejében még harminc fillér.

○ **„Molnárok lapja“.** Ez a szaklap, hét évi fennállása után újévkor hetilappá alakul át a régi előfizetési ár megtartásával (ára egy évre 8 korona.) — Praktikus rovataiban bőven értesül az öt érdeklő dolgokról: technikai haladásról, üzemszervezésről, kereskedelmi és közgazdasági hírekről, a belföld és külföld érdeklő eseményeiről, a molnár, alkalmazott, gabona- és lisztkereskedő és sütő. A kiadóhivatal (Budapest, József-körút 33.) Szívesen küld mutatvány példányt adnak, a ki egy levelezőlapon hozzátordul.

○ **A legújabb irodalmi stílus.** Egy előkelő budapesti napilap regényesarnokában fölfedeztük ma a legújabb irodalmi stílust. És ez nem valami új dolog, egyszerűen visszatérés a régi patriarchális télmulthoz, a föltételes módhoz, — amelyen nagyapáink és szépapáink irtanak vele. A pesti lap szellemes fordítója ugyanis a következő nyelvezettel ül-

tetett vala at magyar nyelvre egy német történeti regét:

»A meissen herceg, aki ezen hiradásra úgy gondolá, legjobb lesz, ha maga jár utána menten, miféle az állapot ezen emberrel, mikor lovagok és csatlósok kíséretében nemsokára megjelenik, azt látná, hogy az utcákon amik Koelhas lakására visznek, mérhetetlen emebertömeg gyülekezik vala. A hiradás, hogy itt az öldöklő angyal, aki tüzzel és vassal kergeté a nép zsarnokait, egész Drezdát, a várost, meg a külvárost, talpra állitá; a kíváncsi tömeg tolokodása elől el kelle reteszelni az ajtót és az ifjak az ablakokra kapaszkodának szemügyre veendő a mordályégetőt, aki odabenn rostokol vala.«

Ezen a nyelven folyik az egész »regély.« Tehát mégis csak igaz, hogy mi sincsen új a nap alatt!

○ **„Zenélő Magyarország“** zongora és hegedű zenemű folyóirat most megjelent XXIII-ik füzeté a következő szép s érdekes zenemű-ujdonságokat közli: I. *Szent-Gály Gyula*: »Barna kis lány«; II. *Alföldy László*: »Fogy a korezmárosné bőre« magyar dalokat; III. *Lengyel M.*: »Pas de Quatre« angol négyes táncát; IV. *Kreisinger Iván*: »Capriccio«-ját, hegedűre, zongora kísérettel; V. »Perzsa himnusz«-t. Ily gazdag tartalommal jelenik meg a »Zenélő Magyarország«

minden füzeté. Évenként 24 füzet, minden füzet tíz-tíz oldal tartalommal a legjobban megválasztott, kiváló sikerű ujdonságokból összeállítva. Előfizetési ára egész évre 242 oldal tartalomra 12 kor., félévre 6 kor., negyedévre 3 kor. Egyes számok ára 60 fillér. Előfizetheti a most folyó IV. évnegyedre a »Zenélő Magyarország« (Kökner Ede) zenemű kiadóhivatalában. Budapesten VI. ker. Csengery utca 62. sz. a., honnan jegyzeket ingyenes bérmentve küldenek.

○ **Kujak Andris keleti utazása.** Második kiadás. Kujak Andris csizmadia fia, de nem volt valami példás életű gyerek. A tanulás pedig éppenséggel nincs inyére. Épp ez okból, több rendbeli diákcsíny elkövetése után elhagyja a szebeni iskolát s esetlikbotlik az élet útjának kisebb-nagyobb köveibe. Bizony élete folyása nem valami dicsőséges. És a kis diák aligha irigyli meg viszontagságait, a kinek jó meleg ágyat vet otthon a gondviselő kéz. A kis pernahajder utóljára is, mikor már jól megegyezte az élet, visszakérül az apai portára, a hol a keserű kiábrándulás után, okosabb dolgok lát és nem inposztorkodik többé. Nevelői tendenciája bölcs. Gyal Mizes, a Kujak Andris szerzője kiválóan tudja módját, hogy az a cselekmény erkölcsi tanúsága ne hagyja hidegen kit olvasói lelkét. Egyike a legérdeke-

Pártoljuk a helyi ipart!

A következő cégeket ajánljuk a t. közönség figyelmébe:

Ekszerész- és órás ipar.

ENGESZER Miklós Pécs, Király-utca 6. Órás, ékszerész és ezüst-árak kereskedése és raktára.

WALLA Ferenc Pécs, Kossuth Lajos-utca 4. sz. Órás és aranyműves.

Művirág készítő.

MAJERSZKY József mindennemű művirág-diszek és koszorúk készítője Pécs, Király-utca 36. sz., Mestrits-féle ház.

Kárpitos és diszítő.

LEDERER M. jó hírnevű és szolid kárpitos üzletben szereshető csak be legjobban a legdivatosabb kárpitos munka.

Divat- és rövidáru.

ANGYAL Samu Pécs, Király-utca 3. (Hajó szálloda) Legolcsóbb bevásárlási forrás uri-, női-, divat- és rövidáru szakban.

LEGUJABB látkepes levelezőlapok, rövid-, diszmű-, norinbergi és rőfös-árak legolcsóbban a Fecskénél. Schwarz Zsigmond Pécs, Király-utca 47.

VAJDA Soma jó, de olcsó forrás női és férfi divatcikkekben. Pécs, Ferenciek-utca 6. sz.

BERGER Miksa női divatáru-kereskedése Pécs, Király-utca 1. szám. Legolcsóbb bevásárlási forrás.

Mosó- és vasaló intézet.

ÖZV. SNABELNÉ, Pécs, Király-utca 34. sz. a. Mosó- és vasaló-intézet. Kifogástalan mosás, fényvasalás. Gyors és pontos kiszolgálás.

Kefekötő ipar.

HOLECSEK Péter kefe- és ecset-készítő. Király-utca 26. sz.

Varrógép raktár.

OBETKÓ Zsigmond ajánlja varrógép-raktárát, ugyanintén varrógép javító-műhelyét. Ferenciek-u. 7.

Női fűző-készítő.

KÁLDOR E. Pécs, Király-utca 19. Oriási választék saját készítményű raktári fűzőkben. Mérték utáni megrendelések, any javítások elfogadtatnak.

Lakatos ipar.

MESTRITS Jenő Pécs, Király-utca 38. Épület- és műlakatos. Specialista rácsmunkákban.

Ruházati ipar.

KESZ férfi ruha-áru. Legolcsóbb bevásárlási forrás »Első bécsi férfi- és gyermekruha-raktár« cég. Pécs, Király-utca, városház-épület.

WEINLAGER József, Pécs, Ferenciek-utca 12. (Dr. Krasznay Miklós-féle ház.) Legizlésebb és legdivatosabb egyenrukákat és felszereléseket, úgy polgári öltözeteket készít a legolcsóbb áron.

Bádogos ipar.

ROMEISZ György Pécs, Bádogos-üzlet és vízvezeték berendezési vállalat. Kossuth Lajos-utca 7. sz. Műhely: Sörház-utca 12.

TICHY Aladár fémáruháza, épület- és műbádogos- s vízvezetékfelszerelő-műhelye Pécs, Jókai-(Kis)-tér 11. sz.

Ruha-festő.

SCHWARCZ Károly mű-ruhafestő és vegyi ruha-tisztító Pécs, Mária-utca 39. sz.

Vízvezeték-szerelők.

ROMEISZ és Mestrits Pécs, Sörház-utca.

Fűszer- és gyarmatáru-kereskedés.

KERDL Lajos ezelőtt Berec Károly fűszer, bor, tea, rum, ásványviz- és csemege-kereskedése Pécs, Király-utca 6. szám.

LEHNER Béla fűszer-, liszt-, gyarmat-, gyógyviz- és terménykereskedése Pécs, Szigeti-országút 2. sz. A »Korona«-szálloda sarkán.

Asztalos ipar.

DINESZ György épület- és butor-asztalos Pécs, Kossuth Lajos-utca 11. Ugyanott butorraktár.

STEINER Gyula épület- és butorasztalos Teréz-utca 10. sz. Szolid munka. Olcsó árak.

Fényképészet.

MARTON István fényképész Pécs, Múterem Ferenciek-utca 21.

Kőfaragó ipar.

SIREMLÉKEK a legnagyobb választékban és a legolcsóbb árak mellett csakis Ifj. Vogl Jánosnál kaphatók. Pécs, vásártér.

Mulatóhelyek.

AZ »OTTHON« kávéházban minden vasárnap és csütörtökön katonazene. Hétfőn, szerdán és pénteken Ifj. Kórodi Gyula, kedden és szombaton Rác Gusztó és Somogyi Zsigmond zenekara működik.

BEDŐ-kávéházban és a Secessió sörözőben naponként Rác Gusztó és Farkas Sándor zeneestéje.

ROYAL kávéházban minden kedden, szombaton és vasárnap cigányzene.

DOLLINGER András. Hétféjedelem szálloda. Minden csütörtökön és vasárnap cigányzene.

SEBŐK Gyula »Korona« szállodája, Szigeti országút. Minden nap cigányzene.

SZIGETHY Ede »Zöld koszorú«-hoz címzett vendéglője Munkácsy-utca 12. Elismert jó konyha. Kitűnő pécsi és szegzárdi borok.

NADOR-kávéházban naponként Garai Ferkó közkeletű zenekara zeneestélyt rendez. Kitűnő Cserta és Schönher-féle borok.

Élelmezés.

COPF János sütődeje Pécs, Kossuth Lajos-u. 18.

DONNER József lisztkereskedő Pécs, Kossuth Lajos-utca 10.

OROSZY Sándor udvari cukrász. Pécs—Kaposvár. Cukorka, torta- és sütemény-különlegességek.

SCHEDIVY Ferenc sütődeje Király- és Flórián-utca sarkán.

Bőrkereskedés.

WEISZ Adolf jól berendezett bőrkereskedése Pécs, Jókai-tér 3. sz. Olcsó árak. Pontos kiszolgálás.

Zsineg- és kötéláru ipar.

GIPSZ József belv. országút 47. szám. Kender és sodronykötelek, tornaszerek, hinták, hálók, malombevederek, függőágyak, gazdasági kötéláru raktáron tartatnak.

Szék-készítő.

RAMBUSZEK Jakab szalma-, nád- és fodrász-székek készítője. Kossuth Lajos-utca 15.

sebb ifjnsági regényeknek. Góró illusztrálta és a Franklin-Társulat adta ki. Ára 3 korona. Diszes vaszonkötésben 5 korona. Megrendelhető bármely könyvkereskedésben.

Folyószám 61. Idénybérlet 61. Páratlan bérlet.

Nemzeti színház.

Ma, vasárnap, december 2-án:

Délután 3 órákor félhelyárral.

Nebántsvirág.

Vig operette.

Személyek:

Denis Flavigny	Gergely Gizella
Czel-sztin	Németh János
Chateaux	Vágó Béla
Champletreux Fernand	Kozma István
Fejedelemasszony	Nagy Vilma
Kepusnó	Takácsné Lenke
Corinna	Szirmay Olga
Szinigazgató	Nádassy József

Este félnyolc órákor rendes helyárral.

Mária bátyja.

Bokor József népszínműve.

Személyek:

Mogyoró Péter	Vágó Béla
Halmos Gyuri	Mezey Andor
Zsuzsika	Szekula Sárka
Erzsike	Komlóssy Ilonka
Mária	Jeszenszky Irén
Miska	Kozma Pista
Eröss Pál	Németh János
Erössné	Nagy Vilma
Pista	Delli Lajos
Körmös Ferkó	Rajz Ödön

Holnap, hétfőn, december 3-án:

Leszállított helyárral

Két árva.

Színmű 4 felvonásban 7 képben.

Személyek:

De Liniers gróf	Vágó Béla
Pauline	Vesztréminé
De Vandry Roger	Rajz Ödön
De Peresles marquis	Füredy Gusztáv
Roland	Nagy Ödön
Venriette	Jeszenszky Irén
Louize	Kende Paula
La Forchard	Oláhné Henriette
Raques	Szacsvay Sándor
Pierre	Delli Lejos
Marianne	Simon Mariska

Kedd: Tékozló apa.

Szerda: Traviata.

Csütörtök: Arany kakas.

Péntek: Tékozló apa.

Szombat: Kuldusdiák.

Törvénykezés.

§ Gondnokság alá helyezések.

A pécsi kir. törvényszék közhírré teszi, hogy Horváth János 17 éves, r. kath. vallásu, átai lakost elmebaj miatt gondnokság alá helyezte. A kaposvari kir. törvényszék közhírré teszi, hogy Herdi Mátásné bükködsdi lakos, Antalics Istvánné iháros-berényi lakos és Sifrer János balaton-kereszturi lakos gondnokság alá lett helyezve. A kaposvari kir. törvényszék közhírré teszi, hogy Ill József szuloki lakos gondnokság alá lett helyezve.

§ Mikor a cigány esküt tesz.

Öreg cigány állt a törvényszék előtt, a ki tanúságtételre jött be a városba. Elmondta nagy kiterések után mondanivalóját, mire elrendelik a meghiteltetését. Az elnök megkérdi tőle még egyszer, hogy hajlandó-e letenni az esküt?

— Letenni? — kérdi gondba merülve az öreg s látszik rajta, hogy ez sehogy sem megy a fejébe.

— Azt kérdem — ismétli az elnök — hogy megesküszik-e arra, amit elmondott?

— Meg, meg, bizonygatja a cigány.
— Hát akkor mondja utánam — biztatja az egyik bíró s nyomban megkezdi:

... esküszöm az élő Istenre ...

A cigány közbevág:

— Arra hát!

Csendes derűtség száll át a termen, de az elnök komoly tekintete hamar elcsendesíti. Azután folyik az eskütétel:

... hogy minden kérdésre a valót és csakis a valót vallottam ...

Az öreg itt is szükségesnek látja a bővebb magyarázatot:

— Hát perse hogy ást!

... és semmit abból, a miről ezen ügyben tudomásom volt, el nem hallgattam.

A cigányt ez a hitetlenség már nagyon bántja s közbekiált:

— De bíz isten nem hállgattam el semmit tekintetes urák, higgyenek hát a szegény embernek is.

Ekkorára azonban alig lehetett elfojtani a nevetést. A törvény emberei eltakarták az arcukat irásukkal, hogy ne zavarják a komoly aktust, mikor pedig elcsöndesült egy pillanatra a derűtség, az eskető bíró kezdte újra elülről és szótagonként mondta elő a mintát a cigánynak, a kivei így már hamarabb boldogultak.

Tanügy.

(Járványos betegségek. Battyán községben a roncsoló toroklob miatt a róm. kat. iskolában az előadások szünetelnek. Gyód községben pedig az iskolát a vörhegy miatt kellett bezárni.)

(Nyugdíjazott tanító. Gross János, nagy-hajmási tanító 1900. évi szeptember hó elsejétől 600 koronával nyugdíjaztatott.)

(Előléptetés. Brand Ede, a mohácsi polgári iskola igazgatója és Köncölné Ungár Izabella, mohácsi polg. isk. tanítónő a X. fizetési osztály első fokozatába léptek elő 2000 korona évi fizetéssel.)

(Szabadságolt tanítónő. A mohácsi polgári iskola egyik tanítónőjét, Brer Karolint, betegsége miatt hat hétre szabadságolta felettes hatósága.)

(Korpótlék engedélyezése. Csetey Péter, a rác-mecskei róm. kat. iskola tanítója részére az ötödéves korpótlék engedélyeztetett.)

Pécs szab. kir. város

meteorológiai állomása jegyzetei.

1900. december 1. délután 2 órákor.

Barometer (redukált) = mm. 748.6 (emelkedő.)

Hőmérsék = 9.6 °C.

maximuma: 7.7 °C

minimuma: 4.8 °C

Párányomás: 7.4 mm.

Relatív nedvesség: 84.

Felhőzet: 7° Cam. W.

Szélirány serő: E. 2.

Csapadék 24 órai 1.2 mm ●

Derült, száraz, i. v. hőemelk.

Dr. Czirer.

TAVIRATOK.

— Halálozások. (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Imeretinszky herceg, varsói kormányzó ma szívszélhűdésben meghalt. — Wilde Oszkár, ismert osztrák író, kit évekket ezelőtt fajtalanság miatt fegyházra ítélték, Párisban agyhártyagyulladásban meghalt.

— Tömeges mérgezés. (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Triesztből jelentik, hogy Isolában, a capodistriai kerületben 37 megbetegedés és öt halálos eset történt mérgezés következtében. A

mérgezés a tömegesen halászott túskecsigáktól származik s a csigák megmérgezését a szardiniagyarakból származó sok hulladék okozta. Az összes betegek halálukon vannak.

— A király vadászata. (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A király ma az esős idő dacára vadászni ment a gödöllői erdőbe, hol egy vadkant lőtt, a mely nagyságra az összes eddig terítékre kerülteket fölülmulja.

— Blaháné a király előtt. (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Blaháné hétfőn kihallgatásra megy a királyhoz, hogy megköszönje a kapott kitüntetését. A művésznőnél ma tisztelgett a Ludovika-akadémia négy növendéke és társaik nevében üdvözölték Blahánét, aki meghatva mondott köszönetet a kiskatonák váratlan üdvözléseért.

— Fehérvár ünnepi diszben. (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Székesfehérvárról jelentik, hogy a város ünnepi diszben áll. A budapesti vonatkon egymás után érkeznek az irodalmi és politikai előkelőségek. A házakon lobogók lengenek s a Vörösmarty szobor előtt az eső dacára nagy tömeg hullámszik. A miniszterelnököt és Vörösmarty államtitkárt mindenütt élénken ünneplik. A vendégek számos koszorút hoztak a szoborhoz. Az összes fogadók tömve vannak.

— A cár állapota. (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Livádiából jelentik, hogy a cár állapota ismét rosszabbra fordult. Az éjjel erős láz és főfájás gyötörte s csupán hajnal felé aludt el.

Közgazdaság.

□ Megnyitott állatvásár. Egy időre be volt tiltva Pakson az állatvásár, mivel a vásártér nem volt a törvény által előírt módon felszerelve. Miután az elüljáróság a törvényeknek megfelelőleg most már felszerelte a vásártérrel, a vármegye alispánja megengedte újból az állatvásárok tartását.

Gabona-árak.

Hivatalosan feljegyeztettek Pécs szab. kir. város 1900. évi december hó 1. napján tartott hetivásárán.

Az árak métermázsánként számítottak.

Buza új 12.80—13.00; ó 00—00.00; kétszeres új 11.40—11.80; rozs új 12.00—12.20; ó —; árpa őszi 11.20—12.00; tavaszi —; zab tavaszi 10.40—10.80; új —; búkköny —; kukorica új 10.00—10.40; ó —; széna 5.00—5.50; szalma 3.60.

Kínálat: közép, mintegy 300 gabona-kocsi volt a piacon.

Szerkesztői üzenet.

R. B. (B.-Sellye.) Az újságírás — tessék tudni — mesterség, melyet tanulni kell. S épen abban áll az újságírói mesterség legfőbb feladata, hogy meg tudja ítélni, mi való a nagy közönség elé s mi nem és felismerje a hatást, a mikor még a különben legőszintebb tisztelet is éremlygős hatást tenne, ha megnyilvánulását úgy adnák hírül, a hogy az az igaz tisztelő megírta. Mi teljes jóakarattal önk és az illető egyéniség iránt tettünk úgy, a hogy tettünk s a hogy újságírói hivatásunk parancsolta. Tények is beszélnek; nem kell frázisokat is használni!

Laptulajdonos Felelős szerkesztő
SZAUTTER GUSZTÁV PLEININGER FERENC
TAISZ JÓZSEF
kiadó.

Nyílt-tér.†)

Köszönet-nyilvánítás.

A nagys. és főt. Papságnak, valamint azon kegyeletes észű tisztelőinknek, — kik

Philippovics János

volt bizováci esp. plébános elhunytá alkalmával őszinte részvétükkel a mélyen sujtott család fájdalmában vigaszt nyújtván osztózkodni szivesek voltak, — hálás köszönettel adózunk. De különösen Troll Ferenc vál. püspök ur Ó méltóságának azon részvételtjes fáradozásáért, hogy a végtisztesség megadásánál a temetési szertartást személyesen végezni kegyes volt, bánatos szívünk teljességével fejezzük ki mély halánkat.

A gyászoló család.

Négy köbméter

I-ső rendű **bükkfa**

házhoz szállítva **24 korona;**

I-ső rendű

gyertyánfa

25 korona.

Ugyanaz két havi részletfizetés esetén a beszédési díjjal együtt két koronával drágább.

Megrendelhető:

Diamant Ignác és Társa

tűzifakereskedőnél

Pécsett, siklósi-utca 27.

Üzlethelyiség változtatás

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy a volt Katalin-utcai

fűszer és vegyeskereskedésemet

f. é. november hó 1-től

Szigeti-országút 16. sz.

(Schützer-féle házba) helyeztem át

Tisztelettel:

SCHWARTZ MÓR.

A ki mer, az nyer!

Senki ne vegyen addig,
míg meg nem tekintette
STARK BENEDEK FIA cég

a „GÓLYÁHOZ” címzett üzletét,

ahol mindenki a legjutányosabb árak mellett legszebb és legdivatosabb árukat u. m.

Ruhaszövetet, barchet, vászon-árukat, valamint divatos női, gyermek-felöltőt meg nem tekintette.

Különös nagy választék

a legfinomabb perzsa és szmirna szőnyegekben, valamint függöny és ágyszerítőkben.

SENSATIO!

Felső-haviboldogasszony-u. 42.-sz.

alatti házban

egy bolthelyiség

szép utcza lakással

együtt azonnal kiadó.

Bővebbet a „Nádor“-kávéházban.

Látképes levelező-lapok.

Pécs városa és környéke legszebb részeiről felvett és legszebben elkészített **látképes levelező-lapok** 10 darab **20 kr.**

Schönwald R.-nél

Király-utca, városház-épület.

KOLLERIMRE

Pécs, Lánca-utca 7. szám.

Kocsiéptető, kovácsbognár, díszítő, fényező és kárptos.

Ajánlja magát minden e szakmába vágó munkák olcsó és szolid elkészítésére.

Javítások gyorsan és pontosan.

Uraknak, uraságok, gazdaságok figyelmébe.

Vérfelfrissítésre kiválóan alkalmas nagytestű, hófehér,

emdeni keresztezésű, idei liba eladó.

Párja 7 frt, egy gunár 4 frt.

Berger Rezső urad. gazdatiszt Čadjevica (Szlavonia.)

Elegáns hajtó-kocsi

nikkelezett tartólánczczal, hozzávaló

szánnal és száncsengővel jutányos áron eladó.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

Varga Kálmán kovácsműhelye

Pécsett, szigeti országút 70. sz.

ajánlja kizárólagosan szabadalmazott szántó-ekéit, melyek könnyű kezelhetőség és egyszerű szerkezetükkel fogva a legszilárdabb talajnál is igen alkalmasak. — Továbbá elvállal minden e szakmába vágó munkát.

Javítások gyorsan és olcsón teljesíttetnek.

A régi, híres Madarász- és Szontagh-féle gőzmalom volt liszt-elárusítója ajánl **kitünő minőségű**

Liszteket

a legjutányosabb áron.

Nürnberg H.

Siklósi országút 7-ik szám a.

DOBSZAY NÁNDOR utóda

Fiedler Mihály

végzett patkoló-kovács

Pécs. Szigeti országút 24. szám.

Uraknak, uradalmak és gazdaságok figyelmébe ajánlatik fent nevezett cég minden e szakmába vágó munkája, különösen **kocsi-kovácsmunkák** legszebb kivitele és azok célszerű javítása.

SPITZER JENŐ, férfi-szabó.

Pécs, Munkácsy Mihály-utca 17. I. em.

Elvállal fazon-munkát angol-szabás szerint a legszebb kivitelben. Ruhatisztítást vegyeszetileg kifogástalanul végez. — Levelező-lapon való meghívásra készséggel megjelen. A n. é. közönség becses pártfogásáért esedezik:

SPITZER JENŐ.
férfi-szabó.

Fontos

a Hölgyeknek!

Az ujonnan szabadalmazott **fagyapot egészségügyi havikötők** szabadalmazott fagyapotból varrás nélkül való csövekben. **Fertőtlenítve!** A legnagyobb fel-szivó képességgel. Klinikus któl nagyon ajánlva. 2 köteg fagyapotkötőnek, mely félővre elég, szabadalmazott, kényelmes övvel együtt ára **2 frt 50 kr.** Közvetlen, discret szállítás **Silberstein higiénikus szer intézet** hölgyosztálya által Bécsben (IX. Ros-sauer-lände 35/a.) a pénz előleges bektüldése után utánvétellel.

Klein Nándor mű-észtergályos

Pécsett, Ferenciek-utca 24. sz.

Ajánlja magát minden e szakmabeli
rendelések és javítások olcsó és pontos
elkészítésére.

Magán zeneakadémia.

Értesitem a t. szülőket és zeneba-
rátokat, hogy

magán-

zeneakadémiámat

mely Budapesten 4 év óta áll fenn és
szép elismeréssel találkozott, Pécsett,
(Indóház-ut 2. sz. a.) f. évi szeptem-
ber 1-ével megnyitottam.

Főtanszak: zongora- és zene-elmélet.

Tandij havonta: 7. 8, 10 frt.

Fiú-tanulók is felvétetnek.

Beiratások Indóház-ut 2. sz. alatt,
Blätterbauer-féle házban eszközölhetők.

Blätterbauer Róza,

zongoraművész, a frankfurti Raff-konzervatórium volt
tanárnője.

Üzlet-áthelyezés.

Van szerencsém a nagyérdemű kö-
zönség szives tudomására adni, hogy

cég-, címer- és díszlet- festő-üzletemet

november 1-től **Jókai-tér 6-ik sz.**
Simon-féle házba helyeztem.

Teljes tisztelettel

Wenky József.

Pécs város háztulajdonosainak névjegyzéke

és

a pécsi szőlősgazdák névjegyzéke

a helyrajzi és kataszteri számokkal, az utcák,
illetve dűlők szerint.

Kapható kiadóhivatalunkban

A két kötet ára 3 korona

Pártoljuk a magyar ipart!

Legjobb Csontlevélpapír

„Adria”

HAZAI GYÁRTMANY!

Versenyez a külföld elsőrendű készítményeivel

A párisi kiállításon

az „Arany érem”-mel

kitüntetve.

KÉSZITI

Csász. és kir.

udvari szállító

RIGLER JÓZSEF EDE

PAPIRNEMŰGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

BUDAPESTEN.

Kapható: Weidinger N. utóda Domján L.-nél,
Böhm Manó, Benczeleitner Lajos,
Engel L. utóda Blanc L., Günsberger Lajos, Fischer
Ferenc és Fischer Henriknél.

LAKATOS TANONCZOK

felvétetnek

Siklói-országut 22. sz. a.

Aláírási felhívás!

Alulírott „Pécsi kölcsönös jótékony egyesület mint szövetkezet“

cimmal Pécssett új társulatot kíván létrehozni, azon célból, hogy az egyesületi tagok törvényes, avagy végrendeleti örökösei az illető tagok elhalálzásakor **2000 korona** temetési segélyben részesüljenek.

Az egyesület egy, vagy több csoportból alakittatik, — a melyek mindegyike 601 tagból álland, a megüresedett helyek új tagok által lesznek betöltve.

Az egyesület tagjai lehetnek nemre való tekintet nélkül mindazon magyar honosok, kik nagykoruak, — de 55-ik életévüket még be nem töltötték s egészségi állapotukat orvosi bizonyítvánnyal igazolják.

Aláírási záros határidő, **1900. évi december 25.** állapittatik meg.

Mindazok, akik ezen egyesületbe mint tagok belépni óhajtanak, tartoznak beíratási díj címén a belépéskor 4 koronát, tagsági járulék fejében minden év elején 4 koronát és végül temetési járulék címén minden egyleti tag elhalálzásakor 4 koronát fizetni. Azon tagok azonban, akik 301 elhalt tag után a temetési járulékokat befizették, több temetési járulékot már nem fizetnek, hanem csupán 4 korona tagsági díjat lesznek kötelesek évenként fizetni. Az alapítási költségek a tagok által befizetett 4 korona beíratási díjból fognak fedeztetni, — a maradék tartalékalap létesítésére fordittatik.

Az egyesületi tag halálával ennek eltakarításáról mégis az örökösök rendelkezéséhez képest az egyesület gondoskodik, mely a 2000 koronában meghatározott temetési segélyt — a felmerült temetési költségek levonása után — az igazolt örökösöknek nyomban kifizeti. A város területén kívül elhalt tagok örökösei a 2000 korona temetési járulékot készpénzben fogják megkapni, valamint azon örökösök is, akik az elhunyt tag eltakarítását nem az egyesület által kívánják eszközölni.

Öngyilkosság esetén csupán az illető tag által befizetett tagsági díj fog kifizettetni.

A tagok felvétele alulírt alapítónál eszközölnetik (**Pécssett, Jókai-tér II. sz., a Concordia I. pécsi temetkezési vállalat helyiségében**), ki fentartja magának a jogot, hogy tulajjegyzés esetén — mégis a meny nyiben a jelentkező tagokból két, vagy több teljes csoport alakítható nem volna, — a tagok számát redukálni, mely esetben a kimaradt tagok az általuk befizetett beíratási díjat visszakapják.

Az alapszabályok megállapítása, valamint az igazgatóság és felügyelő-bizottság megválasztása s ezek hatáskörének megállapítása az alakuló közgyűlésnek tartatik fenn.

Egyebekben a kereskedelmi törvények vonatkozó szakaszai lesznek irányadók.

Kelt Pécssett, 1900. november hó 12-én.

PÓTH VILMOS.

Baranyamegyei Hitelintézet Részvénytársaság Igazgatósága.

Felhívás!

A nagyközönség körében gyakran hangoztatott óhajnak megfelelőleg, a takarékoság előmozdítása és önszegély nyújtás céljából

„Pécs-Baranyai Fillér-Szövetkezet“

cimmal, heti befizetésekkel járó segély-szövetkezetet alapítunk.

A kisiparos, munkásosztály és mindazok, kik csak fillérenként tudják összekaparítani jövedelmük feleslegét, ezen szövetkezetnél végre alkalmat találnak arra, hogy fillért-fillérre rakva meghatározott időn belül kis tőkére is szert tehesse. A heti befizetések által ugyanis minden tag tőkét gyűjt magának, mely dacára annak, hogy csak hetenként történik a befizetés, mégis a takarékpénztáraknál befizetett kamatoknál magasabb nyeresmény-osztalékot hoz. Azonkívül minden tagnak jogában áll az általa befizetett összeg $\frac{1}{5}$ részét csupán 6%-os kamatláb mellett minden előleges felmondás nélkül kölcsönkép igénybe venni.

Ezen filléregyesület 1901. január 1-én nyitja meg első évtársulatát, mely 208 héten át, vagyis 4 évig tart. Mindenki tetszés szerinti számban jegyezhet üzletrészeket és minden üzletrész után hetenként 20 fillér (10 kr.) fizetendő.

A négy év eltelte után az évtársulat feloszlik és mindenki megkapja a befizetett tőkét a fölmerült haszonnal együtt.

A szövetkezetbe való belépés alkalmával üzletrészenként 20 fillér (10 kr.) beíratási díj fizetendő s egy heti részlet lefizetése után már mindenki megkapja saját nevére irt könyvecskéjét.

Felkérjük tehát mindazokat, kik az első ciklusnak tagjai óhajtanak lenni, hogy a felvétel iránt a „Baranyamegyei Hitelintézet“ (Király-u. 10. sz. I. em.) helyiségében jelentkezni sziveskedjenek.

Előjegyezni lehet Spitzer Jakab, Schäffer Andor, ifj. Rézbányay János urak üzletében, valamint özv. Tausz Vilmosné dohánytőzsdéjében és Dollinger András ur vendéglőjében is.

Pécs, 1900. november havában.

Baranyamegyei Hitelintézet Részvénytársaság igazgatósága.

BANYAY MIHÁLY

Pécsett, Király-utca 20. sz.

Ajánlja a legujabb és legegészségesebb divatu

öltönyöket

urak részére minden színben mérték után, ugyszintén

katonai egyenruhákat,

papi öltönyöket,

a legolcsóbban és legizlésesebben elkészítve.

Állandó raktárt tartok a legfinomabb angol és brünni szövetekben.

GÉCZY JÓZSEF épület- és butor-asztalos.

Van szerencsém a n. é. közönséget tisztelettel értesíteni, miszerint helyben, **Kert-utca 16. számú** saját házámban jól be-

asztalos-műhelyt

nyitottam, hol minden az asztalos-szakmába vágó munkát, ugymint **épület-, butor-, templom- és bolt-berendezéseket** a legujabb stilben olcsón és pontosan készítek.

Javításokat gyorsan és pontosan, olcsó árak mellett elvállalok. **Konyhaberendezések** mindig készletben kaphatók.

Gyermek ruhák, krém és színes **gyermek köppeny** krém és Tegtékék, ugyszintén **fiú öltönyök**, **sapkák, kalapok, cipők**, valamint **női és férfi cipők**, posztó és bőrből, téli **alsó ruhák, eső-ernyők**; nagy választéku **férfi és női nyakkendők** csakis

SPIEGEL JÓZSEF-nél

Király-utca segélyző egyesület épületében kapható.

Elegáns női ingblouso 1-20 — 4.

Allein echter Balsam aus der Schutzengel-Apothek des A. Thierry in Prograda bei Rohitoch-Sauerbrunn.

Nélkülözhetetlen és fölülmulthatatlan, biztos hatásu.

Világczikk, szétküldés minden felé.

CHIEFF-OFFICE 48, BRIXTON-ROAD, LONDON S. W.

A legmegbízhatóbb, legjobb és az egész világon a leghíresebb és legkeresettebb házi szer

Thierry A. gyógyszerész balzsama.

Fölülmulthatatlan minden **mell-, tüdő-, máj-, gyomor- és minden belső bajnál.** Külsőleg a legeredményesebb

sebgyógyító-szer.

Csak akkor valódi, ha a minden kulturállamban bejegyzett zöld **apácza-védjegy-gyel** és a kupakba préselt „Egyedül valódi” fölirattal van ellátva. — Évi termelés igazolt 6 millió palaczk. — Pósta útján, bérmentesen, 12 kis vagy 6 kettős palaczk 4 korona. — Egy próba-üveg prospektussal és a világ minden országában lévő raktárak névsorával 1 korona 20 fillér. Szállítás csak az összeg előleges beküldése után.

Thierry A. centifolia-kenőcse

(csodakenőcsnek nevezik) utólérhetetlen szívó erejű és gyógyíthatósága. Operációkat a legtöbb esetben fölüllegessé teszi. E kenőccsel egy 14 éves, gyógyíthatatlannak tartott csontszut, ujabban pedig egy 22 éves rákszerű bajt gyógyítottak meg. Antiszeptikus és gyógyíthatósága mindentéle seb gyuladásánál. Hatása gyorsan lágyító és oszlató, megszabadít megbízhatóan bármily mélyen behatolt mindennemű idegen anyagtól. — 1 tégely franco 1 korona 80 fillér, csakis az összeg előleges beküldésénél. Nagyobb megrendelés esetén olcsóbb. — Évi termelés 100.000 tégely.

A két szer hatásáról minden országból eredeti elismerések egész levéltára áll betekintésre. — Utánzatoktól óvakodjunk és figyeljünk a minden tégelybe égetett cégre: **Thierry A. gyógyszerész-tára az őrző anyaghoz.** Hol raktár nincs, ne engedjünk a rábeszélésnek, hogy hasonló értékűt készítenek vagy hamisítványt adjanak, hanem forduljunk egyenesen

Thierry A. gyógyszerész gyára Prograda, Rohits-Sauerbrunn mellett.

(A os. kir. osztrák államhivatalnok-szövetkezetének szállítója.)
(Contractor of the War-Office and the Admiralty, London.)

Pécs város és vidéke gazdaasszonyainak

a kellő helyen való takarékosága valódi művészet, állítja

KÖSZL JÁNOSNÉ kereskedő-cég

PÉCSETT, (Irgalmasok utcája 24. sz.) a „fehér kakas”-hoz.

Ezen cég ajánl **igen olcsón**, míg a készlet tart:

1 kg. kávé nyersen	1 frt 12 krért
1 » » » Ma-	
nilla minőség, Cuba	
és Ceylon csak	— 1 » 36 »
1 kg. gyöngykávé	— 1 » 50 »
1 » Cubakávé finom	1 » 60 »
1 » » legfin.	1 » 80 »
1 » » arabiai	1 » 80 »
1 » Arany Jáva kávé	1 » 80 »
1 » legf. pörkölt	1 » 50 »

Pécs város és környékének közönsége hogy tudja meg, hogy mily olcsó és jó kávét árul Köszl, ha nem hirdeti?

A szesz és pálinka árának nagy adója dacára, míg a készlet tart, minden versenyen felül, eddig még nem létező árakon ajánl:
1 liter jó rumot — — — — 50 krért.
1 » finom és igen erős, zamatos rumot theához — — — — 90 »
1 palack Tipp-Topp nevű rumot, mely minden versenyen felül áll, 0.35 literes 50 kr., 0.7 literes 1 frt. — **Egyedüli elárúsítás a »fehér kakas»-nál.**

1 liter legfinomabb **jamaikai rum** — 2 frt.
Cognac — 0.35 liter 55 kr., 0.7 liter 1 frt.
Thea, finom, 10 deka csak — — 40 kr.
Legfinomabb **orosz karaván thea**
10 deka — — — — — 80 kr.
Cukor, leipnik-lundenburgi, — 1 kg. 44 kr.
» » » kocka 1 » 46 kr.
Porcukor, saját őrlés 1 kg. — — 48 kr.
Liszt 00, kilója csak — — — 14 kr.

1 kg. padló-lakk, 2 óra alatt tökéletesen szárad, nincs szaga, a legjobb s legszebb áru, csak 80 kr.

Továbbá **mindenféle fűszer-áru a legjobb minőségben** és a **legolcsóbb áron** szerezhető itt be.

Szíves pártfogást kér,

teljes tisztelettel

Vidéki megrendelések pontosan és gyorsan elküldetnek.

Köszl Jánosné.

TAIZS JOZSEF

motor-erőre berendezett

könyvnyomdája

készíti

a legszebb,

a legjobb,

a legelegánsabb

és a legolcsóbb

nyomtatványokat.

Nélkülözhetetlen télen-nyáron.

Fontos találmány!
Sárkány alágyújtó!

Az »Első pécsi tűz-alágyújtó készítő« ajánlja ezen új találmányát, melyből egy kis kocka (1 □ hüvelyk) elegendő a legnagyobb fahasáb meggyújtására, mindenféle más gyújtóanyag (papír, szalma, forgács stb.) hozzáadása nélkül.

Ára 1000 drb 2 frt 50 kr. 1 csomag (100 drb) 25 kr.

Kapható:

LANDESZ KÁROLY feltalálónál

Pécsett, légszeszgyár-utca 14.

(a villam-telep átellenében)

és minden jobb fűszerüzletben.

A budai külvárosi piac közelében levő,

magán-lakásnak való

csinos ház,

mely áll 3 szoba, egy téli és egy nyári konyha, pince, kamra és padlásból, vízvezetékekkel is el van látva, kedvező feltételek mellett, szabad kézből eladó.

➔ **Ára 1800 forint.** ➔

Bővebbet a kiadóhivatalban.

Pécs belváros **Király-utca 36.** számú házban**egy tágas bolthelyiség**

3 ajtóval, jelenleg fűszer-üzlet, lakással együtt a jövő **május 1-ére** bérbeadandó.

Készít orgonákat a legújabb rendszer szerint, és a legcélszerűbb kivitelben **jutányosan.**

BIEBERT JÓZSEF

orgona- és harmonium-készítő

PÉCSETT,

Lakik: Kossuth Lajos-utca 39. sz. a

Elvállal e szakmába vágó mindennemű

átépítéseket és javításokat a legolcsóbb árban.

CSIHÁLEK SÁNDOR
kárpitos- és diszitő-üzlete**Pécsett, Király-utca 34. sz.**

Ajánlja raktáron lévő nagy választéku kárpitozott butorait.

Diszitéseket izlésesen és jutányos áron készít.

LIEBHARDT JENŐ épület- és műlakatos.

Van szerencsém a n. é. közönséget tisztelettel értesíteni, hogy helyben, **Siklósi-országut 22. szám alatt**

épület- és műlakatos-műhelyt

nyitottam. Elvállalok mindennemű e szakmába vágó munkákat, u. m.: **épület vasalás, takaréktűzhely, görredőny, sirkerítés- és vízvezeték szereléseket,** stb., ugyszintén mindennemű javításokat olcsón, pontosan és lekiismeretesen eszközök.

Külföldön szerzett alapos szakavatottságom alapján azon kellemes helyzetben vagyok, hogy pontos és szakszerűen készített munkákat a legdiszesebben és a lehető legolcsóbban szállíthatok. — Költségvetéseket kívánatra díjmentesen készítek.

Nagybecsű megrendeléseiket s pártfogásukat kérve, vagyok tisztelettel

Liebhardt Jenő,

épület- és műlakatos.

Mindenkinek fontos!**Nélkülözhetetlen az összes üzemeknél!!**

Eddig 56,000 motor 260,000 lóerőre szállítottott.

A világhírű „**OTTO**“-féle **benzin- és gázmotor** a legegyszerűbb és legolcsóbb hajtóerő, a legkevesebb

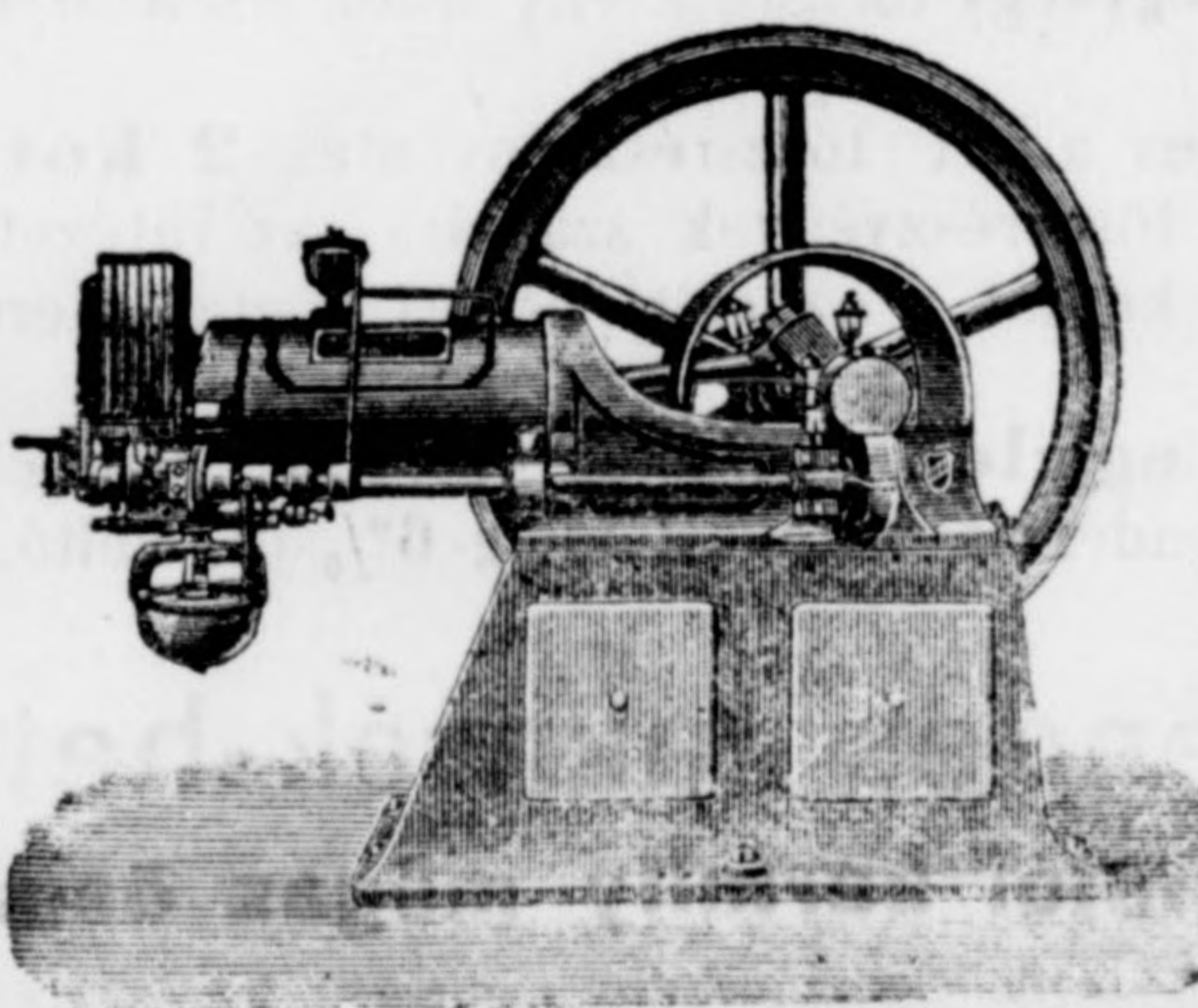
gáz- és benzin-fogyasztással.

==== Semmiféle versenytől utól nem érve. ====

LANGEN ÉS WOLF GÁZMOTORGYÁRA**BUDAPEST, VI., Váci-körut 59. sz.**

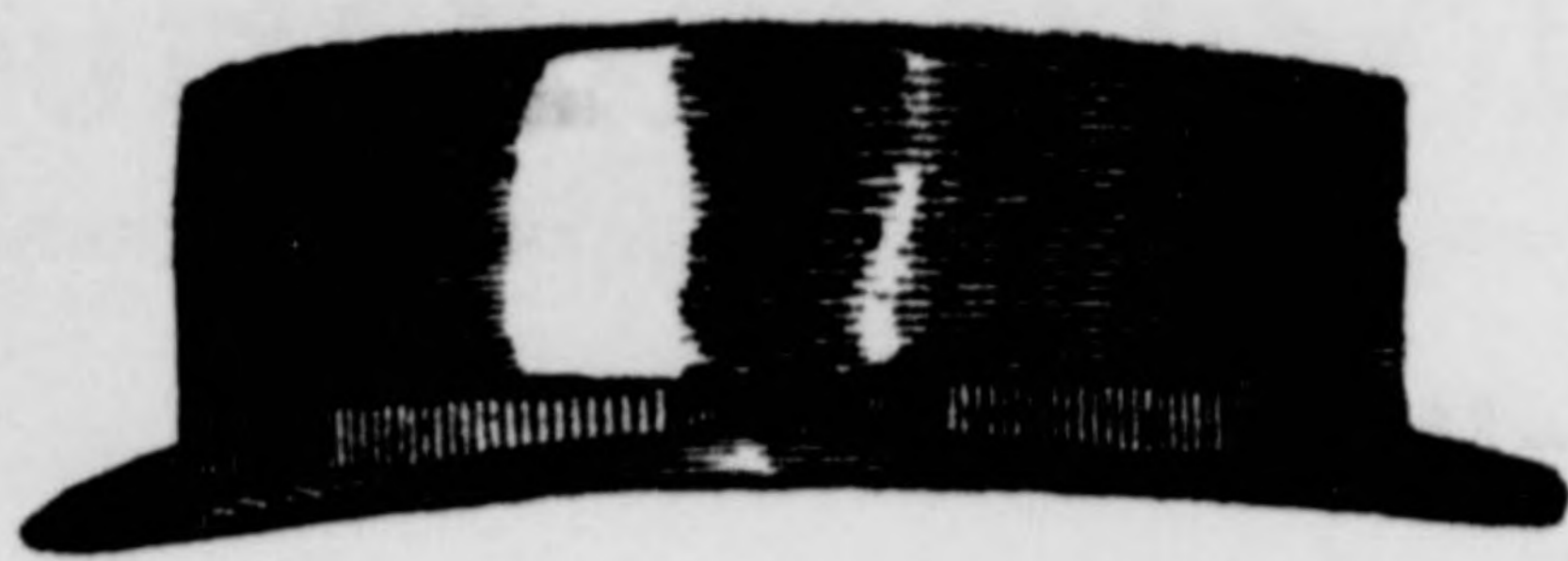
*Az eredeti „**OTTO**“-féle benzin-lokomobilok a legjobbak és legkeresettebbek; kitűnően alkalmas mezőgazdák-nak, mert nincs tűzveszély, nem kell hozzá sem gépész, sem víz.*

Megkeresésekre azonnal válasz küldetik; költségvetések és értesítések díjmentesek.

Mélyen tisztelt közönség!

Van szerencsém közhírré tenni, hogy helyben,

Irgalmasok-utcája 16. szám
alatti

Krausz Ábrahám - féle házban

úri divat-

kalap-üzletet

nyitottam.

Kiváló munkaerők és sok éven át a külföld nagy üzleteiben nyert tapasztalataim folytán azon helyzetben vagyok, hogy a **saját gyártásu, legjobb minőségű nemez-kalapokat állíthatom elő** a bel- és külföldi legdivatosabb formákban.

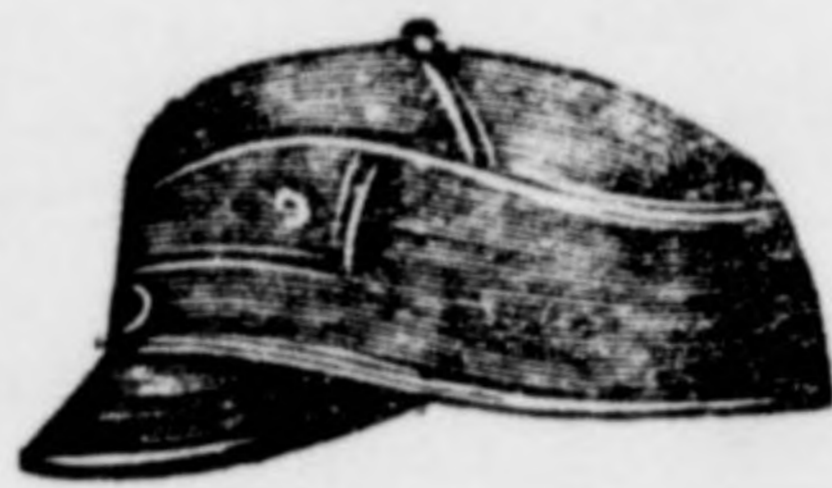
Raktáron tartok továbbá mindennemű és legjobb minőségű **téli és nyári sapkákat** urak és fiuk részére.

Elvállalok és gyorsan elkészítek mindennemű uri- és női nemez-kalapokat **javitás és átalakítás** céljából.

A n. é. közönség becses pártfogását kérve, maradok kiváló tisztelettel.

KOVÁCS IGNÁC.

A. KRISTÁLY Szt. Lukácsfürdői
hegyiforrás nagy mélységből
fakadó, állandó ölyzetételű,
igen tisztá, kalcium-és mag-
nesium-hydrocarbonatos
ásványviznek minősítendő.

Több száz kiváló orvos által
ajánlva, a legízletesebb és legolcsóbb
ásványviz. Kapható minden jobb fűszer-
kereskedésben és vendéglőben.

Pécsi kölcsönös segélyező-egylet

(Pécs, Király-utca 23. sz. saját ház.)

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, miként az előjegyzések a pécsi kölcsönös segélyező-egylet XXXVI. évtársulatának törzsrészevényeire a mai nappal kezdetüket vették s e czélból az aláírási iva az intézet helyiségeiben a rendes hivatalos órák alatt (vasárnapokat és ünnepnapokat kivéve) d. e. 9-12 óráig kitéve vannak.

Az ujonnan keletkező 1901. évi 36 évtársulat, épp úgy mint a korábbi harmincöt évtársulat: **6 évre terjed** s így az egy-egy részletre megállapított **1 korona betét 6 éven át fizetendő**. A befizetések emez új évtársulatra 1901. évi január 2-án kezdődnek s a második hét végeig azaz: **1901. évi január hó 12-ig** teljesíthetők anélkül, hogy az alapszabályokban megállapított késedelmi pótlékot az egyheti mulasztásért fizetni kellene. **A törzsrészevények a 6 évi ciklusra egyszerre is befizethetők**, s ez esetben egy-egy törzsrészevény után — a 6 évre megjáró 312 korona helyett **276 korona fizetendő**.

Az előjegyzés alkalmával minden egyes aláírt törzsrészevény után **2 korona beiratási díj** lesz fizetve.

Az aláírók, tekintet nélkül a jegyzett törzsrészevények számára, az intézet rendes tagjai — részevényesei lesznek s ezért köztük — hat év letelte után — a megfelelő kamat s az elért összes tiszta nyeresemény, a jegyzett törzsrészevénynek arányában teljes mértékben jut elosztásra.

A pécsi kölcsönös segélyező egylet tagjainak, további rendelkezésig magánköltveleire és a hatodik vagyis utolsó évtársulat elélegkenti visszafizetésénél a rendes lezárolási időig 6%-ot, váltó, kötvény, kézi-zálog, jelzálog és folyó-számla kölcsönöknél pedig 6 1/2 %-ot számíti.

elfogad rendes takarékbetéteket is

(2 koronától bármily magas összegig)

s eme betéteket, rendes körülmények között ha kisebb összegekről szólnak, kívánatra, **felmondás nélkül**, nagyobb összegeket pedig, a lehető legrövidebb felmondási idő igénybevételével fizeti vissza;

s az ily takarékbetétek után 4 1/2 % kamatot fizet.

A betétek után kivetett **10% tőke kamatadót a betevők megterhelése nélkül** az intézet maga fedezi.

A vidéken lakó egyesületi tagok s ügyfelek által teljesítendő befizetések megkönnyítése költségmentesítése, valamint a részükre kiutalványozandó összegeknek előnyösen való megküldése céljából a pécsi kölcsönös segélyező egyletnek **gíró számlája** van az **osztrák-magyar banknál és chek-számlája a m. kir. postatakarék pénztárnál**, mely utóbbi számlára szóló befizetési lapok egyszerű felkérésre, bárkinek is megküldve lesznek.

Mindennemű üzletközlésekre vonatkozó, vagy más egyéb felvilágosítással az intézet vezérigazgatója mindenkor legnagyobb készséggel szolgál s ugyancsak nála, illetve az intézet helyiségeiben, megszerezhetők az **egyesület alapszabályai is**, akár személyesen, akár levél útján kívántatnának.

Kelt a pécsi kölcsönös segélyező-egylet 1900. évi november 28-án tartott igazgatósági üléséből.

KINDL JÓZSEF

vezérigazgató.